

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг

27.12.2017 № 1437

Зміни до Кодексу газотранспортної системи

1. У главі 1 розділу I:

1) пункт 3 доповнити знаками та словами «, а також операторів торгових платформ»;

2) пункт 4 доповнити новими абзацами такого змісту:

«сприяння підвищенню ліквідності ринку природного газу, зокрема розвитку оптового ринку короткострокових продуктів;

відповідальності всіх суб'єктів ринку природного газу за дотримання правил балансування, встановлених цим Кодексом, зокрема в частині сплати та одержання плати за добовий небаланс та плати за нейтральність балансування, для забезпечення найбільш ефективної торгівлі природним газом.»;

3) у пункті 5:

абзац третій виключити.

У зв'язку з цим абзаци четвертий – сімдесят сьомий вважати відповідно абзацами третім – сімдесят шостим;

в абзаци третьому слова «віднесення оператором газотранспортної системи обсягу природного газу» замінити словами та знаком «обсяг природного газу, віднесений оператором газотранспортної системи»;

абзац дев'ятий доповнити словами та цифрами «та розміщується оператором газотранспортної системи на власному веб-сайті щомісяця у строк до 10-го числа поточного місяця»;

після абзацу тринадцятого доповнити новими абзацами чотирнадцятим та п'ятнадцятим такого змісту:

«відбір/споживання/подача, що вимірюється щодобово – обсяг природного газу, облік якого здійснюється комерційним вузлом обліку природного газу в установленому порядку, обладнаним системою дистанційної передачі даних;

відбір/споживання/подача, що не вимірюється щодобово – обсяг природного газу, облік якого здійснюється комерційним вузлом обліку природного газу (у тому числі обладнаним обчислювачем/коректором), який не обладнаний системою дистанційної передачі даних;».

У зв'язку з цим абзаци чотирнадцятий – сімдесят шостий вважати відповідно абзацами шістнадцятим – сімдесят восьмим;

абзац дев'ятнадцятий викласти в такій редакції:

«віртуальна торгова точка (віртуальна точка, на якій відбувається передача природного газу) – точка в газотранспортній системі з невизначеним фізичним розташуванням, у якій замовники послуг транспортування можуть здійснювати передачу природного газу, поданого до газотранспортної системи, на щоденній основі згідно з вимогами цього Кодексу;»;

після абзацу двадцятого доповнити новим абзацом двадцять першим такого змісту:

«газова біржа – товарна біржа (торгова платформа), що створена і здійснює діяльність відповідно до Закону України «Про товарну біржу» та з дотримання вимог, встановлених Законом України «Про ринок природного газу», цим Кодексом;».

У зв'язку з цим абзаци двадцять перший – сімдесят восьмий вважати відповідно абзацами двадцять другим – сімдесят дев'ятим;

після абзацу двадцять другого доповнити новими абзацами двадцять третім – двадцять п'ятим такого змісту:

«газова доба (D) – газова доба, в якій здійснюється надання послуг транспортування природного газу;

газова доба (D+1) – газова доба, наступна за газовою добою (D);

газова доба (D-1) – газова доба, що передуює газовій добі (D);».

У зв'язку з цим абзаци двадцять третій – сімдесят дев'ятий вважати відповідно абзацами двадцять шостим – вісімдесят другим;

після абзацу двадцять сьомого доповнити новими абзацами двадцять восьмим – тридцятим такого змісту:

«газовий місяць (M) – газовий місяць, в якому здійснюється надання послуг транспортування природного газу;

газовий місяць (M+1) – газовий місяць, наступний за газовим місяцем (M);

газовий місяць (M-1) – газовий місяць, що передуює газовому місяцю (M);».

У зв'язку з цим абзаци двадцять восьмий – вісімдесят другий вважати відповідно абзацами тридцять першим – вісімдесят п'ятим;

в абзаці тридцять шостому символи, слова та знаки «(замовлення розподілу потужності, замовлення транспортування природного газу, послуга балансування)» виключити;

в абзаці сороковому символи, слова та знаки «(замовлення розподілу потужності, замовлення транспортування природного газу, послуга балансування)» виключити;

після абзацу сорок другого доповнити новим абзацом сорок третім такого змісту:

«засоби дистанційної передачі даних – засоби, встановлені (організовані) в установленому порядку на комерційному ВОГ, які забезпечують на безперервній основі можливість дистанційного доступу до зазначених ВОГ з метою зчитування (контролю) та передачі їх даних каналами зв'язку до оператора газотранспортної системи, оператора газорозподільної системи, суміжного газовидобувного підприємства;».

У зв'язку з цим абзаци сорок третій – вісімдесят п'ятий вважати відповідно абзацами сорок четвертим – вісімдесят шостим;

після абзацу сорок четвертого доповнити новим абзацом сорок п'ятим такого змісту:

«інформаційна платформа – електронна платформа у вигляді веб-додатка в мережі Інтернет, функціонування та керування якою забезпечується оператором газотранспортної системи, яка використовується для забезпечення надання послуг транспортування природного газу відповідно до вимог цього Кодексу;».

У зв'язку з цим абзаци сорок п'ятий – вісімдесят шостий вважати відповідно абзацами сорок шостим – вісімдесят сьомим;

в абзаци сорок шостому слова та знак «даних, отриманих у процедурі» виключити;

після абзацу сорок сьомого доповнити новим абзацом сорок восьмим такого змісту:

«короткостроковий стандартизований продукт – визначений обсяг природного газу, який продається і придбавається на торговій платформі на умовах передачі протягом газової доби (D) або (D+1) сім днів на тиждень відповідно до правил торгової платформи та положень цього Кодексу;».

У зв'язку з цим абзаци сорок восьмий – вісімдесят сьомий вважати відповідно абзацами сорок дев'ятим – вісімдесят восьмим;

абзац п'ятдесят четвертий виключити.

У зв'язку з цим абзаци п'ятдесят п'ятий – вісімдесят восьмий вважати відповідно абзацами п'ятдесят четвертим – вісімдесят сьомим;

в абзаци п'ятдесят четвертому слова «за процедурою» замінити словами «відповідно до»;

абзац п'ятдесят п'ятий викласти в такій редакції:

«несанкціонований відбір природного газу – відбір природного газу за відсутності споживача в Реєстрі споживачів постачальника будь-якого постачальника протягом розрахункового періоду; без укладення відповідного договору з постачальником; шляхом самовільного під'єднання та/або з навмисно пошкодженими приладами обліку природного газу або поза охопленням приладами обліку; шляхом самовільного відновлення споживання природного газу;»;

абзац п'ятдесят сьомий викласти в такій редакції:

«номінація – попереднє повідомлення, надане замовником послуг транспортування оператору газотранспортної системи, стосовно обсягів природного газу, які будуть подані замовником послуг транспортування протягом доби до газотранспортної системи в точках входу та відібрані з газотранспортної системи в точках виходу;»;

після абзацу шістдесятого доповнити новими абзацами шістдесят першим та шістдесят другим такого змісту:

«оператор торгової платформи – суб'єкт господарювання, який на своїй електронній платформі організував та надав доступ іншим учасникам торгів для розміщення ними пропозицій про купівлю-продаж природного газу (включаючи можливість їх зміни або скасування) та реєстрації укладених угод купівлі-продажу природного газу між учасниками торгів;

період балансування – газова доба (D);».

У зв'язку з цим абзаци шістдесят перший – вісімдесят сьомий вважати відповідно абзацами шістдесят третім – вісімдесят дев'ятим;

в абзаци шістдесят четвертому знак, слова та символи «, у тому числі у розрізі контрагентів (споживачів) замовника та їх точок комерційного обліку (за необхідності)» виключити;

абзац шістдесят п'ятий замінити новими чотирма абзацами такого змісту:

«плата за добовий небаланс – це сума коштів, яку замовник послуг транспортування сплачує або отримує відповідно до розміру добового небалансу;

плата за нейтральність балансування – плата, яка дорівнює різниці між коштами, які були отримані оператором газотранспортної системи або підлягають виплаті оператору газотранспортної системи, та коштами, які були сплачені оператором газотранспортної системи або підлягають виплаті оператором газотранспортної системи у зв'язку з діями, пов'язаними з балансуванням газотранспортної системи, що має бути стягнута оператором газотранспортної системи із замовника послуг транспортування або виплачена оператором газотранспортної системи замовнику послуг транспортування;

портфолію балансування – сукупність подач та відборів замовника послуг транспортування природного газу;

послуга балансування – послуга, що надається оператору газотранспортної системи на підставі відповідного договору купівлі-продажу природного газу, необхідного для врегулювання короткострокових коливань попиту та пропозицій на природний газ, що не є короткостроковим стандартизованим продуктом;».

У зв'язку з цим абзаци шістдесят шостий – вісімдесят дев'ятий вважати відповідно абзацами шістдесят дев'ятим – дев'яносто другим;

після абзацу сімдесятого четвертого доповнити новим абзацом сімдесят п'ятим такого змісту:

«Реєстр споживачів постачальника – перелік споживачів, які в інформаційній платформі закріплені за певним постачальником у розрахунковому періоді;».

У зв'язку з цим абзаци сімдесят п'ятий – дев'яносто другий вважати відповідно абзацами сімдесят шостим – дев'яносто третім;

абзац сімдесят шостий викласти в такій редакції:

«реномінація – заявка на зміну підтвердженої номінації;»;

після абзацу сімдесят дев'ятого доповнити новим абзацом вісімдесятим такого змісту:

«розрахунковий період – газова доба (D) та/або газовий місяць (M), що складається з газових діб (D), в якій (якому) буде здійснюватися (здійснено) надання послуг транспортування природного газу та відповідно до якої (якого) будуть здійснюватися певні процедури, передбачені цим Кодексом, зокрема балансування обсягів природного газу, поданих та відібраних замовниками послуг транспортування природного газу в точках входу/виходу газотранспортної системи;».

У зв'язку з цим абзаци вісімдесятий – дев'яносто третій вважати відповідно абзацами вісімдесят першим – дев'яносто четвертим;

після абзацу вісімдесят п'ятого доповнити новими абзацами вісімдесят шостим та вісімдесят сьомим такого змісту:

«торгова платформа – електронна платформа, функціонування та керування якою забезпечується оператором торгової платформи, котра використовується учасниками торгів для розміщення пропозицій про купівлю-продаж природного газу (включаючи можливість їх зміни або скасування), у тому числі для врегулювання небалансів (короткострокових коливань попиту та пропозиції) протягом газової доби (D), на якій реєструються укладені угоди купівлі-продажу природного газу та яка функціонує відповідно до правил та умов користування, визначених її оператором, з урахуванням вимог цього Кодексу; на якій оператор газотранспортної системи здійснює купівлю-продаж природного газу з метою забезпечення дій із врегулювання добових небалансів замовників послуг транспортування;

торгове сповіщення – інформаційне повідомлення відповідно до форми, встановленої цим Кодексом, що направляється оператору газотранспортної системи від замовника послуг транспортування природного газу щодо обсягів природного газу, які він має намір відчужити або набути;».

У зв'язку з цим абзаци вісімдесят шостий – дев'яносто четвертий вважати відповідно абзацами вісімдесят восьмим – дев'яносто шостим;

після абзацу дев'яносто другого доповнити новим абзацом дев'яносто третім такого змісту:

«цикл реномінацій – процес, що здійснюється оператором газотранспортної системи для надання замовнику послуг транспортування повідомлення щодо підтвердженого обсягу після отримання від нього реномінації;».

У зв'язку з цим абзаци дев'яносто третій – дев'яносто шостий вважати відповідно абзацами дев'яносто четвертим – дев'яносто сьомим;

абзац дев'ятого сьомий після слів та символу «містобудівної діяльності»» доповнити знаком, символами та словами «, «Про товарну біржу»».

2. У главі 2 розділу II:

1) абзац п'ятий підпункту 2 пункту 1 виключити.

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом п'ятим;

2) у пункті 2:

підпункт 1 доповнити абзацом такого змісту:

«точка виходу до суміжного газовидобувного підприємства.»;

абзац четвертий підпункту 2 викласти в такій редакції:

«точка виходу до суміжного газовидобувного підприємства.»;

3) після пункту 2 доповнити новим пунктом 3 такого змісту:

«3. У газотранспортній системі виділяють віртуальну торгову точку.».

У зв'язку з цим пункти 3 – 5 вважати відповідно пунктами 4 – 6.

3. У розділі III:

1) абзац перший пункту 1 глави 6 виключити.

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом першим;

2) пункти 11 – 13 глави 7 замінити одним новим пунктом 11 такого змісту:

«11. Передача природного газу, поданого до газотранспортної системи між замовниками послуг транспортування, здійснюється у віртуальній торговій точці шляхом подання оператору газотранспортної системи торгових сповіщень відповідно до вимог глави 2 розділу XIV цього Кодексу.».

4. У розділі IV:

1) назву розділу викласти в такій редакції:

«IV. УМОВИ ВЗАЄМОДІЇ З ОПЕРАТОРОМ ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ, ПОРЯДОК ПРИСВОЄННЯ ЕІС-КОДІВ ТА ВИМОГИ ДО ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПЛАТФОРМИ»;

2) в абзаці першому пункту 2 глави 1 слова «послуг балансування газотранспортної системи» замінити словами «вчинення дій з врегулювання добових небалансів у газотранспортній системі»;

3) абзац третій пункту 4 глави 2 доповнити словами «в електронному вигляді з використанням електронного цифрового підпису уповноваженої особи»;

4) доповнити новими главами такого змісту:

«3. Технічні вимоги до інформаційної платформи оператора газотранспортної системи

1. Для забезпечення електронної взаємодії та документообігу між суб'єктами ринку природного газу, у тому числі для організації замовлення та супроводження послуг транспортування природного газу в умовах добового балансування газотранспортної системи, а також між суб'єктами ринку природного газу та операторами торгових платформ оператор газотранспортної системи зобов'язаний створити та підтримувати функціонування інформаційної платформи.

Інформаційна платформа складається з апаратного та програмного забезпечення.

Програмне забезпечення інформаційної платформи має відповідати вимогам чинних нормативно-правових актів та нормативних документів щодо системи технічного та програмного захисту інформації.

Цілісність, доступність, конфіденційність та захист від несанкціонованого доступу до інформації реалізуються на інформаційній платформі відповідно до вимог законодавства України та цього Кодексу.

2. Інформаційна платформа має бути доступною всім суб'єктам ринку природного газу та операторам торгових платформ у межах їх прав, визначених цим Кодексом, для забезпечення ними дій, пов'язаних із укладанням угод за короткостроковими стандартизованими продуктами, замовленням, наданням та супроводженням послуг транспортування природного газу, у тому числі для подання номінацій/реномінацій, перевірки величин грошових внесків (фінансової гарантії), а також інших дій, передбачених цим Кодексом.

Для вчинення вищезазначених дій веб-додаток інформаційної платформи має бути доступним у мережі Інтернет цілодобово, сім днів на тиждень.

Суб'єкти ринку природного газу, які уклали (переуклали) з оператором газотранспортної системи договір транспортування, набувають права доступу до інформаційної платформи та статусу користувача платформи з моменту укладення (переукладення) договору. Оператор газотранспортної системи присвоює кожному такому суб'єкту ринку природного газу код користувача платформи та створює на інформаційній платформі інтерфейс такого користувача відповідно до його статусу суб'єкта ринку природного газу (постачальник, оператор газорозподільної системи, оптовий продавець/покупець, оператор газосховищ тощо), про що має повідомити останнього. При цьому додатком до договору визначаються уповноважені особи суб'єкта ринку природного газу (користувача платформи), які будуть

мати право доступу до інформаційної платформи від імені користувача платформи (зазначаються їхні адреси електронної пошти та контактні дані), для їх електронної реєстрації, що оформлюється у вигляді повідомлення на створення облікового запису уповноважених осіб користувача платформи за формою, наведеною в додатку 1 до цього Кодексу, до якого додаються у письмовій формі довіреності користувача платформи на кожну уповноважену особу.

Інформаційна платформа має бути доступною для інших користувачів виключно для перегляду публічної інформації без права вчинення інших дій. Користувачам, які мають повноваження на вчинення певних дій, передбачених цим Кодексом, право доступу надається після реєстрації оператором газотранспортної системи заяви про набуття статусу користувача системи за процедурою, визначеною оператором газотранспортної системи на власному веб-сайті, та електронної реєстрації уповноважених осіб користувача платформи за поданням оператору газотранспортної системи повідомлення на створення облікового запису уповноважених осіб користувача платформи за формою, наведеною у додатку 1 до цього Кодексу, до якого мають бути додані у письмовій формі довіреності користувача платформи на кожну уповноважену особу.

Оператор газотранспортної системи забезпечує допомогу учасникам ринку природного газу в роботі з інформаційною платформою. Контактна інформація та години роботи служби підтримки інформаційної платформи оприлюднюються на веб-сайті оператора газотранспортної системи.

3. Обмін даними між уповноваженими особами користувачів інформаційної платформи та інформаційною платформою (оператором газотранспортної системи) відбувається через електронну пошту та інтерфейс користувача інформаційної платформи веб-додатка. У разі якщо електронна пошта недоступна, уповноважена особа користувача платформи повинна повідомити про це оператора газотранспортної системи.

З метою контролю цілісності і достовірності інформації, яка передається в електронному вигляді, а також підтвердження її авторства під час обміну інформацією оператор газотранспортної системи забезпечує використання електронного цифрового підпису.

Усі операції, що здійснюються через інформаційну платформу, зберігаються з інформацією щодо відповідного користувача інформаційної платформи та часу здійснення операції.

Уся інформація щодо часових рамок, зазначена в цьому Кодексі (зокрема кінцеві строки подання номінацій/реномінацій, прогнозування тощо), приводиться у відповідність до системного часу інформаційної платформи. Інтерфейс користувача має працювати за системним часом інформаційної платформи.

Уповноважена особа користувача інформаційної платформи виконує операції з конфігурації його облікового запису в інтерфейсі користувача.

4. Кожний користувач інформаційної платформи зобов'язується дотримуватися правил конфіденційності щодо доступу до платформи та інтерфейсу користувача, зокрема користувач зобов'язується переконатися, що уповноважена ним особа, яка здійснює від імені користувача дії на інформаційній платформі:

зберігає свій особистий закритий ключ у таємниці і таким чином, щоб ніхто інший не міг отримати доступ до ключа;

використовує свій особистий закритий ключ і електронну реєстрацію виключно в інтересах користувача та відповідно до правил користування інформаційною платформою, які відповідають вимогам Кодексу ГТС;

інформує оператора газотранспортної системи про доступ сторонніх осіб до інформації про її особистий закритий ключ та її розголошення (у зв'язку з чим оператор газотранспортної системи за зверненням користувача платформи блокує особистий ключ до подальшої його зміни).

Усі прямі та/або непрямі збитки, пов'язані з доступом до інформації про особистий ключ сторонніх осіб та її розголошенням та завдані з моменту отримання доступу сторонніх осіб до інформації про особистий ключ та її розголошення і до моменту інформування про це оператора газотранспортної системи, покладаються виключно на користувача платформи, з вини якого відбувся доступ до інформації сторонніх осіб.

У разі зміни даних уповноважених осіб користувача користувач інформаційної платформи направляє оператору газотранспортної системи нове повідомлення із загальним переліком уповноважених осіб.

5. Оператор газотранспортної системи виконує функції адміністратора інформаційної платформи та оприлюднює на своєму веб-сайті:

інструкцію з користування інформаційною платформою, а також витяги з нормативно-правових актів, пов'язаних із користуванням інформаційною платформою;

контактні дані (прізвище, ім'я, по батькові, номери факсів та телефонів, електронні адреси) працівників оператора газотранспортної системи, які є відповідальними за працездатність інформаційної платформи та взаємодію з учасниками ринку природного газу, контактну інформацію та графік роботи служби підтримки інформаційної платформи;

інформацію про центри сертифікації ключів, необхідних користувачам інформаційної платформи для забезпечення ними електронного цифрового підпису (ЕЦП) у випадках, передбачених цим Кодексом;

іншу інформацію, передбачену цим Кодексом.

6. З метою забезпечення комунікації між замовниками послуг транспортування, у тому числі для їх самоорганізації з метою врегулювання власних небалансів протягом газової доби (D), оператор газотранспортної

системи повинен створити та підтримувати на інформаційній платформі дошку повідомлень.

Дошка повідомлень є інструментом для публікації (оприлюднення) замовниками послуг транспортування повідомлень про наміри відчуження (продажу) чи набуття (купівлі) певних обсягів природного газу. Розміщення повідомлень здійснюється без додаткових витрат.

Дошка повідомлень не має бути пов'язана з функціональними можливостями інформаційної платформи (за винятком ідентифікації замовників послуг транспортування), тому:

1) повідомлення про намір відчужити (продати) або набутти (купити) певні обсяги природного газу та/або будь-які інші повідомлення, оприлюднені замовниками послуг транспортування на дошці повідомлень, не перевіряються оператором газотранспортної системи;

2) замовник послуг транспортування, від імені якого його уповноваженою особою було здійснено розміщення інформації на дошці повідомлень, відповідає за зміст та достовірність такої інформації;

3) за допомогою дошки повідомлень не проводяться операції через жоден модуль інформаційної платформи.

Оператор газотранспортної системи не відповідає за будь-які прямі або непрямі втрати чи збитки, понесені будь-яким замовником послуг транспортування у зв'язку з роботою дошки повідомлень або у зв'язку з використанням, або неможливістю використання, або за результатами використання дошки повідомлень, та не відповідає за будь-які веб-сайти та матеріали, розміщені на дошці повідомлень.

Для забезпечення фактичного приймання-передачі природного газу між замовниками послуг транспортування (балансовими портфоліо), які розмістили інформацію на дошці повідомлень, замовники послуг транспортування мають подати оператору газотранспортної системи відповідні торгові сповіщення у порядку, визначеному в главі 2 розділу XIV цього Кодексу.

4. Вимоги до наповнення інформаційної платформи поточними та статистичними даними

1. Інформаційна платформа має містити такі дані, зокрема:

1) перелік точок входу/виходу до/із газотранспортної системи;

2) інформацію про всіх суб'єктів ринку природного газу, включаючи споживачів, яким в установленому порядку присвоєні ЕІС-коди;

- 3) інформацію про постачальника «останньої надії»;
- 4) інформацію про постачальників із спеціальними обов'язками;
- 5) інформацію про Реєстри споживачів постачальників.

2. Інформація про споживачів в інформаційній платформі має містити щонайменше:

- 1) ЕІС-код споживача та наявності ЕІС-коди його точок обліку;
- 2) ЕІС-код фізичної точки виходу з газотранспортної системи;
- 3) дані закріплених за споживачем діючих постачальників та визначені ними періоди постачання;
- 4) дані щодо зміни постачальників із початку функціонування інформаційної платформи;
- 5) інформацію про прогнози споживання природного газу на кожну газову добу (D) для споживачів, по яких відбір/споживання не вимірюється щодобово;
- 6) інформацію про попередні обсяги споживання кожної газової доби (D);
- 7) інформацію про фактичне добове споживання;
- 8) інформацію про фактичне споживання кожного газового місяця (M);
- 9) дані періодів відсутності у споживача закріпленого постачальника (за їх наявності) з початку функціонування інформаційної платформи;
- 10) дані періодів обмеження (припинення) газопостачання споживачу (якщо такі дані вносились по споживачу) з початку функціонування інформаційної платформи;
- 11) період вимірювання (відбір/споживання, що вимірюється щодобово, або відбір/споживання, що не вимірюється щодобово);
- 12) належність споживача до категорії споживачів, постачання яким може здійснюватися в рамках спеціальних обов'язків, які в установленому порядку покладені рішенням Кабінету Міністрів України на підставі статті 11 Закону України «Про ринок природного газу»;

13) строк надання повідомлення споживачу про припинення газопостачання відповідно до чинного законодавства (не менше ніж за три доби до дати, на яку воно заплановано, для споживачів та не менше ніж за п'ять діб для підприємств металургійної та хімічної промисловості).

3. Порядок формування Реєстру споживачів постачальника та процедура зміни постачальника на інформаційній платформі визначаються у главі 5 цього розділу.

4. Оператор газотранспортної системи повинен вносити до інформаційної платформи актуалізовану інформацію щодо всіх точок входу/виходу до/із газотранспортної системи та інформацію про всіх суб'єктів ринку, з якими оператор газотранспортної системи уклав договір транспортування, у тому числі по прямих споживачах.

5. Оператори газорозподільних систем відповідно до вимог цього Кодексу та за формами оператора газотранспортної системи, погодженими з Регулятором, повинні вносити до інформаційної платформи інформацію, зокрема:

визначену підпунктами 1, 2, 5 – 8 пункту 2 цієї глави, по всіх споживачах, підключених до газорозподільної системи;

дані щодо операторів газорозподільних систем (за їх наявності), яким природний газ передається з газорозподільної системи, з визначенням місць підключення таких операторів;

дані щодо газовидобувних підприємств (за їх наявності), промислові газопроводи яких безпосередньо підключені до газорозподільної системи.

6. Суміжні газовидобувні підприємства, а також газовидобувні підприємства, безпосередньо підключені до газорозподільних систем, відповідно до вимог цього Кодексу та за формами, погодженими оператором газотранспортної системи з Регулятором, зобов'язані вносити до інформаційної платформи інформацію щодо газовидобувних підприємств (за їх наявності), видобутий/вироблений природний газ яких передається до газотранспортної системи через суміжне газовидобувне підприємство та/або до газорозподільної системи через газовидобувне підприємство, безпосередньо підключене до газорозподільної системи.

7. Постачальники відповідно до вимог цього Кодексу повинні вносити до інформаційної платформи інформацію щодо:

власних споживачів та періодів постачання їм природного газу; номінацій/реномінацій.

8. Оператор газотранспортної системи відповідно до вимог глави 3 цього розділу надає замовникам послуг транспортування доступ до інформаційної платформи для внесення ними інформації, передбаченої цим Кодексом.

9. У випадку приєднання нового споживача до газорозподільної або газотранспортної системи їх оператори мають внести до інформаційної платформи дані про такого споживача не пізніше ніж через три дні після присвоєння йому та/або його точці комерційного обліку персоналізованого ЕІС-коду.

5. Формування Реєстру споживачів постачальника

1. Первинна реєстрація споживача за постачальником в інформаційній платформі на газовий місяць (М), з якого буде запроваджено добове балансування, здійснюється оператором газотранспортної системи за діючим постачальником такого споживача в розрахунковому періоді (М-1), що передує зазначеному місяцю (М).

Первинна реєстрація має бути здійснена оператором газотранспортної системи після завершення процедури підтвердження номінацій на період (М-1), але не пізніше 5-го числа (М-1) з урахуванням підтверджених реномінацій за зазначений період.

За підсумками первинної реєстрації, але не пізніше 10-го числа (М-1) оператор газотранспортної системи надсилає через інформаційну платформу всім постачальникам, зареєстрованим на платформі, Реєстр їх споживачів, починаючи з газового місяця (М), в якому буде запроваджено добове балансування. Одночасно оператор газотранспортної системи надсилає через інформаційну платформу всім операторам газорозподільних систем попередню інформацію про споживачів у їхній газорозподільній зоні, які не увійшли до Реєстру жодного постачальника.

Якщо постачальник, визначений у первинній реєстрації (крім постачальника із спеціальними обов'язками), не погоджується з закріпленим за ним споживачем або бажає встановити по такому споживачу певний період (періоди) постачання природного газу, він зобов'язаний не пізніше 25-го числа (М-1) на інформаційній платформі відмовитись від такого споживача або визначити період (періоди) постачання природного газу такому споживачу. У такому разі оператор газотранспортної системи одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність у споживача постачальника.

Оператори газорозподільних систем (оператор газотранспортної системи по прямих споживачах) виходячи з інформації про споживачів, які не включені до Реєстрів постачальників при їх первинній реєстрації, зобов'язані протягом двох робочих днів з дати отримання відповідної інформації від оператора газотранспортної системи проінформувати таких споживачів про відсутність у них постачальника з певної дати та можливі для них наслідки і за необхідності

розпочати заходи з припинення (обмеження) в установленому порядку газопостачання на об'єкти таких споживачів.

2. З моменту реєстрації споживача за постачальником в інформаційній платформі постачальник набуває статусу діючого постачальника для такого споживача (крім майбутніх періодів постачання, які заброньовані за іншими постачальниками в інформаційній платформі) та вважається, що з цього моменту зазначений постачальник забронював за собою цього споживача на наступні розрахункові періоди та є відповідальним за обсяги споживання природного газу даним споживачем.

Постачальник має право визначити по споживачу в інформаційній платформі кінцеву дату постачання природного газу такому споживачу (з якої споживач буде виключений з Реєстру такого постачальника) та/або визначити періоди постачання природного газу такому споживачу. Кінцева дата постачання природного газу не може бути визначена постачальником раніше ніж через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості) після дати внесення відповідної інформації.

Інформаційна платформа повинна відображати по споживачу заброньовані постачальником (постачальниками) періоди постачання природного газу і дозволяти постачальнику реєструвати на інформаційній платформі період постачання природного газу відповідно до укладених зі споживачем договорів (додаткових угод), у тому числі без зазначення кінцевої дати.

Постачальник, який у заброньованому за ним періоді постачання природного газу виходить із ініціативою відмовитись на інформаційній платформі від споживача (виключити споживача із Реєстру постачальника) або скоротити період постачання йому природного газу, має право це зробити, але за умови, що дата виключення споживача із Реєстру постачальника або відповідно кінцева дата постачання природного газу споживачу може бути не раніше ніж через три дні (п'ять днів по споживачу, який належить до підприємств металургійної та хімічної промисловості) після дати ініціювання таких змін на інформаційній платформі.

У разі якщо за п'ять днів до кінцевої дати постачання природного газу поточним постачальником інформаційна платформа не фіксує такого споживача в Реєстрі іншого постачальника, у тому числі в Реєстрі постачальника із спеціальними обов'язками, інформаційна платформа одночасно направляє оператору газорозподільної системи (оператору газотранспортної системи по прямих споживачах) інформаційне повідомлення про відсутність у споживача постачальника з певної дати за формою оператора газотранспортної системи, погодженою з Регулятором. Оператор газорозподільної системи (оператор газотранспортної системи по прямих споживачах), отримавши таке повідомлення, зобов'язаний протягом двох робочих днів проінформувати такого споживача про відсутність у нього

постачальника з певної дати та можливі наслідки для нього і за необхідності розпочати заходи з припинення (обмеження) в установленому порядку газопостачання на об'єкти такого споживача.

3. Якщо для споживача відповідно до рішення Кабінету Міністрів України визначений постачальник із спеціальними обов'язками, на якого в установленому порядку покладені обов'язки постачати природний газ такому споживачу (який не має права відмовити такому споживачу в укладанні договору постачання природного газу), оператор газотранспортної системи реєструє такого постачальника за споживачем на інформаційній платформі (на випадок відсутності у такого споживача постачальника). Оператор газотранспортної системи надсилає через інформаційну платформу всім постачальникам із спеціальними обов'язками Реєстр закріплених за ними споживачів.

Термін «постачальник із спеціальними обов'язками» вживається у значенні, наведеному в Правилах постачання природного газу.

У разі якщо споживач, який додатково включений до Реєстру постачальника із спеціальними обов'язками, буде виключений з Реєстру інших постачальників у певний період постачання, вважається, що діючим постачальником такого споживача у цьому періоді буде визначений закріплений за ним постачальник із спеціальними обов'язками.

У разі якщо постачальник із спеціальними обов'язками з причин заборгованості споживача (неналежних розрахунків) хоче відмовитись від фізичного постачання природного газу такому споживачу в певному періоді постачання, він повинен ініціювати заходи з припинення (обмеження) газопостачання такому споживачу відповідно до Правил постачання природного газу.

4. Постачальник, який у своєму Реєстрі споживачів при їх первинній реєстрації виявив відсутність споживача, якому планував постачати природний газ, або будь-який постачальник, який має намір постачати природний газ новому споживачу, має право не пізніше ніж за одну добу до кінцевого терміну подання номінації на газову добу (D) газового місяця (M), визначеного цим Кодексом, зареєструвати за собою такого споживача в інформаційній платформі, вказавши період постачання природного газу такому споживачу.

Якщо при реєстрації споживача за постачальником інформаційна платформа не виявляє цього споживача в Реєстрі іншого постачальника у періоді постачання природного газу, визначеному при реєстрації споживача, такий споживач включається до Реєстру постачальника, який ініціював реєстрацію споживача за собою.

Якщо при реєстрації споживача за постачальником інформаційна платформа виявляє, що в ініційований ним період постачання природного газу споживач вже включений до Реєстру іншого постачальника на цей період, інформаційна платформа відхиляє реєстрацію споживача за постачальником,

що ініціював реєстрацію споживача за собою, та надсилає такому постачальнику інформаційне повідомлення з кодом причини відмови. Одночасно інформаційна платформа інформує діючого постачальника про те, що на заброньований ним період постачання природного газу претендує інший постачальник (із зазначенням назви такого постачальника). У такому разі діючий постачальник зобов'язаний не пізніше 10 години ранку вісімнадцятої доби з дня інформаційного запиту вчинити одну із нижченаведених дій:

підтвердити на інформаційній платформі згоду на перехід споживача до нового постачальника з газової доби, яка визначалась в інформаційному запиті (але не пізніше ніж за дві доби до зазначеної газової доби);

підтвердити на інформаційній платформі згоду на перехід споживача до нового постачальника, визначивши дату переходу, яка має бути не пізніше ніж на дев'ятнадцяту добу з дня інформаційного запиту;

не погодити на інформаційній платформі перехід споживача до нового постачальника через наявність у споживача боргових зобов'язань за поставлений природний газ та/або ініціювати через інформаційну платформу заходи з припинення (обмеження) газопостачання такому споживачу (якщо до споживача ще не були застосовані заходи з припинення газопостачання);

не погодити та надати оператору газотранспортної системи оригінал листа споживача про його незгоду на перехід до нового постачальника (через відсутність договірних відносин із новим постачальником, невідповідність заброньованого періоду постачання природного газу тощо).

Якщо у строк, визначений в абзаці третьому цього пункту, діючий постачальник не здійснив жодної дії, передбаченої в абзацах четвертому – шостому цього пункту, інформаційна платформа (оператор газотранспортної системи) Реєструє споживача за новим постачальником з 21-ї доби після інформаційного запиту до діючого постачальника про погодження зміни постачальника.».

5. Розділ V доповнити новими главами такого змісту:

«3. Документальне оформлення плану розвитку газотранспортної системи

1. Планування заходів та фінансування плану розвитку повинно здійснюватись оператором газотранспортної системи з урахуванням технічного стану його основних фондів та інших активів, необхідності забезпечення належного рівня експлуатації об'єктів газотранспортної системи та якості надання послуг транспортування природного газу цією системою на довгостроковий період, зменшення обсягів виробничо-технологічних витрат, нормативних витрат природного газу, витрат паливного газу, а також принципів економічної доцільності запровадження відповідних заходів.

Десятирічний план розвитку газотранспортної системи складається із таких розділів:

розділ I – опис фактичного стану основних об'єктів газової інфраструктури оператора газотранспортної системи (фондів, активів) та необхідних заходів для їх підтримання на належному рівні відповідно до регламентних процедур, передбачених нормативно-технічними документами, на наступні три роки;

розділ II – опис заходів, які направлені на розвиток газотранспортної системи за рахунок будівництва нових об'єктів газотранспортної системи, включаючи нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення (нові приєднання, інвестиції тощо), у наступні десять років за рахунок планових інвестицій;

розділ III – опис заходів на перший рік плану розвитку (інвестиційної програми) із зазначенням запланованих заходів та витрат у зазначеному періоді;

розділ IV – план заходів на другий – третій плановані роки десятирічного плану розвитку із зазначенням потреби в інвестиціях для його виконання;

розділ V – план заходів на четвертий – десятий плановані роки десятирічного плану розвитку із зазначенням потреби в інвестиціях для його виконання.

2. Розділ I плану розвитку має включати опис фактичного стану основних об'єктів газотранспортної системи та матеріально-технічного оснащення оператора газотранспортної системи і необхідних заходів для їх підтримання на належному рівні відповідно до регламентних процедур, передбачених нормативно-технічними документами, на наступні три роки. При цьому зазначені заходи мають містити прогнозовані витрати на їх реалізацію.

Узагальнений технічний стан об'єктів газових мереж, транспортних засобів, спеціальних машин та механізмів, приладів контролю та діагностики, комп'ютерної техніки газотранспортного підприємства та запланованих заходів подається за формою, наведеною в додатку 2 до цього Кодексу.

3. Розділ II плану розвитку має включати опис заходів, які направлені на розвиток газотранспортної системи за рахунок будівництва нових об'єктів газотранспортної системи, включаючи нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення (нові приєднання, інвестиції тощо), у наступні десять років за рахунок планових інвестицій.

4. На підставі даних розділів I та II плану розвитку оператор газотранспортної системи формує розділ III плану розвитку, що має включати опис заходів та необхідних витрат на перший рік плану розвитку, у розрізі таких заходів та розділів:

Блок	Назва розділу
Експлуатація мереж	I. Газопроводи
	II. Відключаючі пристрої

	III. ГРС (газорозподільні станції)
	IV. КС (компресорні станції)
	V. Інше (розшифрувати)
Авто	VI. Модернізація та закупівля техніки
ВТВ	VII. Заходи, спрямовані на зниження виробничо-технологічних витрат та понаднормованих витрат природного газу
Прилади	VIII. Придбання сучасних приладів діагностики і обстеження та впровадження протиаварійного захисту систем транспортування природного газу
Інформаційні технології (ІТ)	IX. Упровадження та розвиток інформаційних технологій
Інші заходи	X. Інше

5. Пояснювальна записка розділу III плану розвитку має передбачати: опис переліку робіт, основного обладнання, матеріалів, апаратного та програмного забезпечення та послуг, запланованих для виконання у прогностичному періоді, з розбивкою на етапи (квартали); обґрунтування необхідності проведення заходів у запланований період.

6. Заплановані заходи на перший рік плану розвитку повинні бути підкріплені обґрунтованими матеріалами до запланованих робіт та закупівель товарів, які, зокрема, можуть містити цінові пропозиції (прайси) виробників або їх офіційних представників в Україні, накази про затвердження проектної документації (або зведені кошториси до відповідних проектів), що передбачені заходами на запланований період.

Заходи з проведення нового будівництва або реконструкції об'єктів газотранспортної системи включаються до плану розвитку за наявності необхідних для цього проектів, розроблених та затверджених відповідно до вимог чинного законодавства.

Оператор газотранспортної системи може передбачити у плані розвитку на перший рік кошти для розробки проектів на реалізацію робіт, що заплановані до виконання в майбутніх періодах.

Ціни закупівель, які застосовуються при формуванні плану розвитку на перший рік, є орієнтовними. Остаточна ціна закупівель визначається оператором газотранспортної системи на конкурентних засадах відповідно до вимог чинного законодавства про здійснення закупівель, у тому числі Закону України «Про публічні закупівлі».

7. План розвитку на перший рік має містити план розвитку газотранспортної системи на 20__ – 20__ роки газотранспортного підприємства

на перший рік плану розвитку за формою, наведеною в додатку 3 до цього Кодексу, з деталізацією по кожному заходу та кожному виду робіт, а також з цифровим визначенням пріоритетності заходів (робіт) за принципом наскрізної нумерації, починаючи з одиниці. При цьому декілька заходів (робіт) не можуть бути позначені однаковим цифровим пріоритетом.

8. На підставі даних розділів I та II плану розвитку оператор газотранспортної системи формує розділ IV плану розвитку газотранспортної системи на 20__ – 20__ роки газотранспортного підприємства на другий – третій роки плану розвитку з деталізацією по кожному заходу та кожному виду робіт та їх фінансуванню на кожний рік запланованого періоду за формою, наведеною в додатку 4 до цього Кодексу.

Пояснювальна записка розділу IV плану розвитку має передбачати:

опис переліку робіт, основного обладнання, матеріалів, апаратного та програмного забезпечення та послуг, запланованих для виконання у прогнозованому періоді, з розбивкою на етапи (1 рік);

обґрунтування необхідності проведення робіт у запланований період та прогнозовані джерела фінансування.

9. На підставі даних розділів I та II плану розвитку оператор газотранспортної системи формує розділ V плану розвитку газотранспортної системи на 20__ – 20__ роки газотранспортного підприємства на четвертий – десятий роки плану розвитку у розрізі укрупнених заходів та їх фінансування на кожний рік запланованого періоду за формою, наведеною в додатку 5 до цього Кодексу.

10. План розвитку формується із зазначенням обсягу фінансування без урахування податку на додану вартість.

Числова інформація у плані розвитку та звітах щодо його виконання зазначається в тисячах гривень без десяткових знаків.

11. Сторінки плану розвитку нумеруються, прошнуровуються, кількість прошнурованих аркушів завіряється підписом керівника оператора газотранспортної системи або уповноваженою ним особою та скріплюється печаткою оператора газотранспортної системи (за наявності).

Матеріали, які надаються як обґрунтування розділів плану розвитку, повинні бути підписані керівником оператора газотранспортної системи або уповноваженою ним особою та скріплені печаткою (за наявності).

4. Порядок подання, розгляду та затвердження плану розвитку

1. План розвитку на наступні 10 років подається оператором газотранспортної системи Регулятору щороку до 31 жовтня року, що передує плановому періоду, з урахуванням вимог Порядку проведення відкритого

обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 червня 2017 року № 866, у частині схвалення/затвердження інвестиційних програм/планів розвитку та змін до них.

Оператор газотранспортної системи забезпечує достовірність наданої Регулятору інформації.

З метою інформування громадськості проект плану розвитку газотранспортної системи оприлюднюється оператором газотранспортної системи шляхом розміщення на своєму офіційному веб-сайті в мережі Інтернет для отримання зауважень та пропозицій до зазначеного проекту не менше ніж за тридцять календарних днів до дати подання плану розвитку на затвердження Регулятору.

2. Регулятор розглядає план розвитку щодо правильності його оформлення, наявності відповідного обґрунтування окремих розділів та плану розвитку в цілому не більше тридцять календарних днів.

3. У разі встановлення невідповідності плану розвитку вимогам цього Кодексу та/або наявності в Регулятора зауважень (уточнень, пропозицій) до плану розвитку чи необхідності уточнення окремих його складових Регулятор письмово повідомляє оператора газотранспортної системи про наявні зауваження або необхідність уточнення окремих його складових. При цьому розгляд плану розвитку призупиняється на час уточнення даних та усунення зауважень. Запит щодо уточнення даних та усунення зауважень повинен включати вичерпний перелік зауважень та містити певні обґрунтування такого рішення.

У разі отримання від Регулятора письмових зауважень (уточнень, пропозицій) до плану розвитку оператор газотранспортної системи зобов'язаний упродовж десяти робочих днів з дня отримання таких зауважень (уточнень, пропозицій) надати відповідні пропозиції, додаткові пояснення та обґрунтування. У такому разі план розвитку повторно розглядається Регулятором.

4. У разі відсутності у Регулятора зауважень до плану розвитку питання про затвердження плану розвитку оператора газотранспортної системи виносяться на засідання Регулятора, яке проводиться у формі відкритого слухання, з урахуванням Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 червня 2017 року № 866.

При затвердженні обсягів фінансування на перший рік плану розвитку (інвестиційної програми) Регулятор передбачає такі джерела фінансування оператора газотранспортної системи:

амортизаційні відрахування, передбачені відповідним тарифом оператора газотранспортної системи;

частину прибутку на виробничі інвестиції, передбаченого відповідним тарифом оператора газотранспортної системи;

інші джерела, не заборонені законодавством.

Додатковими джерелами фінансування на перший рік плану розвитку (інвестиційної програми) можуть бути:

кредити, рішення про можливість залучення яких попередньо погоджені Регулятором;

будь-яка фінансова допомога, надана (чи запланована бути наданою) оператору газотранспортної системи;

кошти, отримані від здійснення діяльності, пов'язаної та не пов'язаної з транспортуванням природного газу.

5. Якщо під час розгляду плану розвитку на засіданні Регулятора, що проводиться у формі відкритого слухання, виникають питання щодо недостатності обґрунтування окремих заходів плану розвитку, Регулятор або оператор газотранспортної системи може ініціювати проведення їх експертизи. У такому разі розгляд плану розвитку зупиняється на період, необхідний для проведення такої експертизи, про що Регулятор письмово повідомляє оператора газотранспортної системи протягом п'яти робочих днів з дня прийняття рішення Регулятором про необхідність проведення такої експертизи.

За результатами експертизи спірні питання повторно розглядаються Регулятором.

6. У разі прийняття Регулятором рішення на засіданні, яке проводиться у формі відкритого слухання, про необґрунтованість окремих заходів плану розвитку ці заходи виключаються з плану розвитку. При цьому кошти, передбачені на їх фінансування, перерозподіляються на інші заходи відповідно до цифрового пріоритету у плані розвитку.

7. Затверджений Регулятором план розвитку оформлюється оператором газотранспортної системи у двох примірниках. Протягом семи календарних днів один примірник надається Регулятору, другий залишається в оператора газотранспортної системи.

Електронна форма затвердженого Регулятором плану розвитку оприлюднюється оператором газотранспортної системи шляхом розміщення на своєму офіційному веб-сайті протягом десяти робочих днів з дня прийняття рішення Регулятором про затвердження плану розвитку та зберігається на ньому не менше трьох років.

Після прийняття рішення Регулятором про затвердження плану розвитку проектна документація та обґрунтовуючі матеріали, які додавалися до нього оператором газотранспортної системи, а також робочі примірники плану розвитку повертаються оператору газотранспортної системи для зберігання та використання в роботі та мають бути надані Регулятору за його запитом для виконання покладених на нього завдань.

На титульній сторінці всіх примірників затвердженого плану розвитку газотранспортної системи вказуються реквізити документів, якими план розвитку затверджений відповідно до статуту ліцензіата та затверджений Регулятором. Зазначені відмітки підписуються керівником ліцензіата або уповноваженою ним особою та скріплюються печаткою (за наявності).

Сторінки плану розвитку газотранспортної системи нумеруються, прошнуровуються, кількість прошнурованих аркушів завіряється підписом керівника ліцензіата або уповноваженою ним особою та скріплюється печаткою (за наявності).

8. Зміни до плану розвитку розглядаються Регулятором у порядку, передбаченому цією главою.

5. Виконання плану розвитку

1. Оператор газотранспортної системи зобов'язаний виконувати затверджений Регулятором план розвитку в повному обсязі відповідно до запланованих етапів, обсягів робіт у кількісному вираженні та обсягів фінансування у вартісному вираженні.

2. Виконаними вважаються об'єкти, які введені в експлуатацію відповідно до вимог чинного законодавства, прийняті на баланс та щодо яких здійснено повне фінансування.

Заходи, які мають перехідний характер, вважаються виконаними, якщо по них складено акти виконаних робіт згідно з умовами відповідного договору (та здійснено оплату).

3. При зміні (збільшенні або зменшенні) вартості виконання заходів, передбачених затвердженим планом розвитку, до 5 (п'яти) відсотків оператор газотранспортної системи може самостійно зробити перерозподіл фінансування між цими заходами в межах одного розділу за умови незмінності фізичних обсягів цих заходів.

4. У разі недофінансування заходів плану розвитку, запланованих на перший рік, з причин, незалежних від оператора газотранспортної системи, першочергово забезпечується фінансування заходів з будівництва, модернізації і реконструкції трубопроводів та споруд на них і заходів зі зниження виробничо-технологічних витрат та втрат природного газу. При цьому оператор

газотранспортної системи може продовжити фінансування цих заходів до 20 числа місяця, наступного після закінчення періоду дії першого року плану розвитку, за рахунок коштів, отриманих як джерело фінансування плану розвитку наступного періоду.

5. При виникненні потреби у здійсненні закупівлі у зв'язку з обставинами, яких ліцензіат не міг передбачити, оператор газотранспортної системи має право протягом прогнозованого періоду звернутися до Регулятора з пропозицією щодо внесення змін до затвердженого плану розвитку з наданням відповідного обґрунтування.

6. У випадку фактичного збільшення надходження коштів відповідно до визначених джерел фінансування оператор газотранспортної системи ініціює процедуру внесення відповідних змін до плану розвитку в порядку, визначеному цим Кодексом, у частині збільшення джерел фінансування та доповнення запланованих заходів.

При збільшенні вартості заходів, яке відбулося в період між розробкою кошторисної документації заходів плану розвитку та прийняттям в експлуатацію цих заходів, на більше ніж фактичний індекс інфляції за відповідний період Регулятор або оператор газотранспортної системи може ініціювати проведення експертизи зазначених заходів.

7. Профінансованими вважаються заходи плану розвитку, щодо яких здійснено фактичну оплату грошовими коштами.

Об'єкти (заходи), які були профінансовані оператором газотранспортної системи, але не передбачені планом розвитку, не враховуються як виконання плану розвитку.

6. Порядок надання звітної інформації щодо виконання плану розвитку

1. Звітна інформація щодо виконання заходів першого планованого року плану розвитку газотранспортної системи оператора газотранспортної системи, оформлена згідно з додатком 6 до цього Кодексу, в електронній формі та на паперових носіях надається Регулятору щокварталу наростаючим підсумком не пізніше 28 числа місяця, наступного за звітним періодом, та за підсумками року не пізніше 25 лютого року, наступного за звітним періодом.

Сторінки звіту щодо виконання плану розвитку нумеруються, прошнуровуються, кількість прошнурованих аркушів завіряється підписом керівника оператора газотранспортної системи або уповноваженої ним особи та скріплюється печаткою оператора газотранспортної системи (за наявності).

У разі неповного виконання плану розвитку до звіту надається пояснювальна записка щодо причин неповного виконання.

Електронна форма звіту щодо виконання плану розвитку на перший рік (інвестиційної програми) оприлюднюється ліцензіатом шляхом розміщення на своєму офіційному веб-сайті в мережі Інтернет щокварталу не пізніше 28 числа місяця, наступного за звітним періодом, та за підсумками року не пізніше 25 лютого року, наступного за звітним періодом, та зберігається на ньому не менше трьох років.

2. Контроль за виконанням оператором газотранспортної системи плану розвитку здійснюється Регулятором шляхом аналізу звітної інформації щодо виконання плану розвитку та проведення Регулятором планових і позапланових перевірок діяльності оператора газотранспортної системи.».

5. У розділі VIII:

1) у главі 1:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1. Одержання доступу до потужності, надання послуг із транспортування, у тому числі вчинення дій з врегулювання добового небалансу, є складовими послуги транспортування природного газу та здійснюються виключно на підставі договору транспортування. Оператор газотранспортної системи не має права відмовити в укладенні договору транспортування за умови дотримання заявником вимог щодо його укладення, передбачених цим розділом.

Договір транспортування є документом, який регулює правовідносини між оператором газотранспортної системи і окремим замовником послуг транспортування.

З моменту укладення договору транспортування замовник послуг транспортування також одержує право доступу до віртуальної торгової точки.»;
абзац четвертий пункту 9 викласти в такій редакції:
«вчинення дій з врегулювання добового небалансу.»;

2) у главі 2:

пункт 1 доповнити абзацом такого змісту:

«Замовник послуг транспортування самостійно визначає розмір та форму свого фінансового забезпечення щодо всіх його фінансових зобов'язань перед оператором газотранспортної системи з урахуванням вимог цієї глави. Інформація про розмір та доступний залишок фінансового забезпечення замовника послуг транспортування має відображатись та бути доступною такому замовнику на інформаційній платформі.»;

у пункті 3:

абзац перший – четвертий викласти в такій редакції:

«3. Фінансове забезпечення виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до

газотранспортної системи і відбираються з неї, надається оператору газотранспортної системи разом з поданням номінації в одній або декількох з таких форм:

банківської гарантії;

передачі замовником послуг транспортування природного газу оператору газотранспортної системи в якості фінансового забезпечення грошових коштів на підставі договору транспортування природного газу.

Рівень фінансового забезпечення на період газової доби (D) повинен забезпечувати розмір суми вартості добових негативних небалансів за газові доби поточного газового місяця (за їх наявності) та вартості негативного небалансу за попередній газовий місяць (за його наявності). При цьому у випадку оплати вартості негативного небалансу за попередній газовий місяць вартість такого небалансу не враховується для розрахунку необхідного рівня фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця. Такий рівень фінансового забезпечення повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж за три години до кінцевого строку подання номінації або за три години до подачі реномінації.»;

в абзаці п'ятому слова «послуг балансування» замінити словами «за вчинення дій з врегулювання добового небалансу»;

в абзаці шостому слова «послуг балансування» замінити словами «за вчинення дій з врегулювання добового небалансу»;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«Вартість природного газу розраховується як добуток обсягу природного газу і маржинальної ціни придбання, яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи на своєму веб-сайті.»;

в абзаці дев'ятому слова «послуг балансування» замінити словами «за вчинення дій з врегулювання добового небалансу»;

абзаци десятий – сімнадцятий виключити.

У зв'язку з цим абзаци вісімнадцятий – двадцять третій вважати відповідно абзацами десятим – п'ятнадцятим;

абзаци десятий та одинадцятий викласти в такій редакції:

«Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через 5 робочих днів після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу.

Замовник послуг транспортування має право використовувати надане оператору газотранспортної системи одне й те саме чинне фінансове забезпечення протягом часу надання послуг транспортування.»;

абзаци тринадцятий та чотирнадцятий виключити.

У зв'язку з цим абзац п'ятнадцятий вважати абзацом чотирнадцятим; в абзаці чотирнадцятому слова «послуг балансування» замінити словами «за вчинення дій з врегулювання добового небалансу».

7. У пункті 7 глави 1 розділу X слова та символ «та/або послуг балансування» виключити.

8. Розділи XI та XII викласти в такій редакції:

«XI. НОМІНАЦІЯ ТА РЕНОМІНАЦІЯ

1. Загальні умови надання номінацій/реномінацій

1. Номінації подаються замовниками послуг транспортування на відповідну добу в розрізі кожної точки входу/виходу.

Замовник послуг транспортування, на якого в установленому порядку рішенням Кабінету Міністрів України відповідно до статті 11 Закону України «Про ринок природного газу» покладено спеціальні обов'язки щодо постачання природного газу окремим категоріям споживачів, подає окремі номінації/реномінації в рамках виконання спеціальних обов'язків для кожної точки входу/виходу, з/до якої такий замовник має намір подати/відбирати природний газ у відповідну газову добу.

2. Обсяг природного газу, зазначений у номінації/реномінації, виражається у куб. м та одночасно інформативно в одиницях енергії (кВт·год). При цьому для здійснення операцій на ринку природного газу використовується обсяг, зазначений у номінації/реномінації, виражений у куб. м. Для вираження обсягів у кВт·год використовується середньоарифметичне значення мінімального та максимального значення вищої теплоти згорання (25 °C/20 °C), визначених розділом II цього Кодексу, що дорівнює 10,35 кВт·год/куб. м.

3. Номінації/реномінації, що подаються замовником послуг транспортування природного газу, повинні містити таку інформацію:

ідентифікацію точки входу або виходу, з/до якої замовник послуг транспортування має намір подати/відбирати природний газ у відповідну газову добу;

ідентифікацію замовника послуг транспортування природного газу, що надає номінацію/реномінацію на відповідну точку входу та виходу (назва замовника, його ЄІС-код);

для точок входу/виходу на міждержавних з'єднаннях – напрямок потоку природного газу; час початку і кінця потоку природного газу, щодо якого надається номінація/реномінація; ідентифікацію контрагента замовника послуг транспортування природного газу, що отримує/передає природний газ у відповідній точці входу або виходу суміжного оператора газотранспортної системи (назва контрагента, його ЄІС-код);

газову добу, до якої належить відповідна номінація/реномінація;
обсяг природного газу, що заявляється до транспортування.

4. Подача природного газу в газотранспортну систему від (через) суміжних газовидобувних підприємств забезпечується за умови подання номінації/реномінації на віртуальну точку входу від суміжного газовидобувного підприємства. На віртуальній точці входу від суміжного газовидобувного підприємства номінацію/реномінацію має право подати лише замовник послуг транспортування природного газу, що є газовидобувним підприємством, на обсяги природного газу власного видобутку, що будуть подані через суміжне газовидобувне підприємство.

5. Подача природного газу газовидобувними підприємствами через підключення до газорозподільної системи забезпечується за умови подання номінації/реномінації на віртуальну точку входу з газорозподільної системи. На віртуальній точці входу з газорозподільної системи номінацію/реномінацію має право подати лише замовник послуг транспортування природного газу, що є газовидобувним підприємством, на обсяги природного газу власного видобутку, що будуть подані через місце підключення до газорозподільної системи. При цьому якщо до/через газовидобувне підприємство, що безпосередньо підключене до газорозподільної системи, підключені інші газовидобувні підприємства, газовидобувне підприємство, що безпосередньо підключене до газорозподільної системи, одночасно з наданням оператору газотранспортної системи номінації/реномінації подає до оператора газорозподільної системи інформацію (за формою цього оператора) про планові обсяги подачі природного газу цими газовидобувними підприємствами через віртуальну точку входу з газорозподільної системи.

6. Обсяг номінації/реномінації замовника послуг транспортування природного газу не може перевищувати обсяг розподіленої потужності у відповідній точці входу або виходу у відповідну газову добу, за винятком випадків подачі номінації/реномінації на точку виходу до газорозподільної системи та/або використання переривчастої потужності на міждержавних точках.

7. Номінація/реномінація надається через інформаційну платформу оператора газотранспортної системи.

8. Якщо замовник послуг транспортування природного газу не надав номінацію на точку входу/виходу, на яку йому було розподілено потужність на відповідну газову добу, то вважається, що замовником було подано нульову номінацію на відповідну точку входу та/або виходу.

9. Номінації можуть бути змінені відповідно до процедури подачі реномінації.

10. У номінаціях/реномінаціях необхідно враховувати зміну часу з літнього на зимовий, а також із зимового на літній.

11. Номінації/реномінації, які подаються замовником послуг транспортування природного газу, повинні враховувати обмеження та припинення постачання/транспортування природного газу, які впроваджуються згідно з положеннями цього Кодексу, Національного плану дій, Правилами про безпеку постачання природного газу, а також інші обмеження, які впроваджуються згідно з чинними нормативно-правовими актами.

У разі отримання оператором газотранспортної системи в установленому законодавством порядку документа уповноваженого органу, яким накладено арешт на природний газ, обсяги якого зазначені в підтверджених номінаціях, такі номінації вважаються анульованими (крім обсягів природного газу, які фактично протранспортовані на дату отримання відповідного документа), про що оператор газотранспортної системи в цей же день інформує відповідного замовника послуг транспортування природного газу.

12. Оператор газорозподільної системи, оператор установки LNG, оператор газосховищ, суміжне газовидобувне підприємство, замовник послуг транспортування природного газу та прямий споживач у порядку, визначеному цим Кодексом, повинні повідомляти оператора газотранспортної системи про відсутність технічної можливості подавати/приймати обсяг природного газу, зазначений у номінаціях для точок входу та/або виходу. Оператор газотранспортної системи повинен негайно поінформувати про це замовників послуг транспортування природного газу. Замовники послуг транспортування природного газу протягом двох годин після одержання вищезазначеної інформації зобов'язані скоригувати номінацію в даній точці та подати оператору газотранспортної системи реномінацію.

Номінації/реномінації повинні враховувати обмеження та припинення транспортування, які впроваджуються згідно з положеннями цього Кодексу, Національного плану дій, а також інші обмеження, які впроваджуються згідно з чинними нормативно-правовими актами.

Оператор газотранспортної системи повинен негайно після прийняття рішення про обмеження/припинення транспортування природного газу проінформувати про це замовників послуг транспортування шляхом надсилання електронного повідомлення.

У разі якщо замовники послуг транспортування не подали оператору газотранспортної системи відповідну реномінацію, оператор газотранспортної системи має право в односторонньому порядку зменшити підтверджений обсяг замовників послуг транспортування з урахуванням пріоритету договірної потужності.

У випадку зменшення підтвердженого обсягу оператор газотранспортної системи повинен оперативним чином проінформувати відповідних замовників послуг транспортування за допомогою інформаційної платформи або електронною поштою. Таке повідомлення повинно містити таку інформацію:

- зазначення точки входу/виходу;
- рівень та очікуваний період обмеження;
- новий підтверджений обсяг.

Про вжиття заходів, визначених абзацами другим – сьомим цього пункту, оператор газотранспортної системи негайно інформує Регулятора.

13. Обсяги транспортування природного газу, визначені у підтверджених номінаціях/реномінаціях замовників послуг транспортування природного газу, яким надано право користування переривчастою потужністю у точках входу/виходу на міждержавних з'єднаннях, можуть бути зменшені оператором газотранспортної системи в односторонньому порядку у випадку, коли немає вільної потужності для надання таких послуг та/або існує необхідність виконання реномінацій замовників послуг транспортування природного газу, яким надано право користування гарантованою потужністю.

Зменшення повинно здійснюватись у такій послідовності: потужність на добу, місячна потужність, квартальна потужність, річна потужність. У випадку якщо продукти мають однаковий строк, зменшення повинно бути пропорційним обсягам природного газу, вказаним у відповідній номінації. Оператор газотранспортної системи повинен негайно поінформувати про це відповідних замовників послуг транспортування природного газу.

Оператор газотранспортної системи повинен одночасно із підтвердженням реномінації замовнику послуг транспортування природного газу, якому надається послуга з транспортування на гарантованих засадах, проінформувати про зміну номінації/реномінації в односторонньому порядку замовника послуг транспортування природного газу, якому надається послуга транспортування природного газу на переривчастих засадах.

14. Оператор газотранспортної системи проводить перевірку поданих йому номінацій/реномінацій замовника послуг транспортування природного газу на відповідність вимогам, визначеним у цьому розділі.

Відхилення номінації/реномінації замовника послуг транспортування природного газу оператором газотранспортної системи відбувається не пізніше ніж через дві години після настання кінцевого строку подачі номінації та не пізніше ніж через дві години після початку розгляду реномінації та здійснюється через:

відсутність діючого договору транспортування природного газу або порушення його умов;

порушення вимог щодо змісту та/або порядку подання номінації/реномінації;

перевищення номінацією/реномінацією потужності, що розподілена замовнику послуг транспортування природного газу, за винятком випадків подачі номінації/реномінації на точку виходу до газорозподільної системи та/або використання переривчастої потужності на міждержавних точках;

недостатність фінансового забезпечення, визначеного згідно з положеннями глави 2 розділу VIII цього Кодексу;

невиконання вимог чинного законодавства щодо наявності страхового запасу природного газу;

оголошення оператором газотранспортної системи, оператором газорозподільної системи, оператором LNG, оператором газосховищ, суміжним газовидобувним підприємством або прямим споживачем у точках входу або виходу про обмеження, аварію або надзвичайну ситуацію, що робить неможливим надання послуг транспортування природного газу за наданою номінацією;

відсутність, зупинення дії чи анулювання ліцензії на постачання природного газу для замовників послуг транспортування природного газу, які подали номінації/реномінації на точку виходу до прямого споживача та/або точки виходу до газорозподільної системи;

порушення пунктів 5 та 6 цієї глави;

порушення абзацу третього пункту 1 глави 3 цього розділу;

невиконання вимог чинного законодавства щодо переміщення природного газу через митний кордон України трубопровідним транспортом відповідно до обраного митного режиму;

накладення в установленому законодавством порядку арешту на обсяги, визначені в номінації/реномінації.

Кожній причині відхилення номінації/реномінації замовника послуг транспортування природного газу, визначеній у цьому пункті, оператор газотранспортної системи присвоює відповідний код.

15. Оператор газотранспортної системи не має права відхилити номінацію та/або реномінацію замовника послуг транспортування природного газу у зв'язку з тим, що планові обсяги подачі природного газу замовником послуг транспортування природного газу відрізняються від його планового обсягу відборів.

16. У випадку відхилення реномінації оператор газотранспортної системи використовує останній підтверджений замовнику послуг транспортування обсяг природного газу (за наявності).

17. У разі відхилення номінації/реномінації оператор газотранспортної системи надає замовнику послуг транспортування природного газу код причини відхилення. Перелік кодів та їх значень, визначених у пункті 14 цієї глави, оператор газотранспортної системи розміщує на власному веб-сайті.

18. При перевірці номінацій/реномінацій оператор газотранспортної системи враховує пріоритет видів розподіленої потужності на замовників на відповідний період (від найбільшого до найменшого пріоритету):

- гарантована потужність;
- переривчаста потужність.

Серед потужності одного виду пріоритет надається замовнику, якому розподілена потужність з найбільшим строком: річна, квартальна, місячна, на добу наперед. Потужність одного виду і строку, якщо номінацію на неї з технічних причин задовольнити повністю неможливо, розподіляється пропорційно до заявлених обсягів.

19. Номінація/реномінація, що пройшли процес перевірки, отримують статус підтвердженої номінації.

20. Оператор газотранспортної системи має право змінювати підтверджений обсяг транспортування природного газу (обмежувати та/або припиняти транспортування природного газу) у випадку, коли обсяги відборів замовника послуг транспортування природного газу у точках виходу на міждержавних з'єднаннях перевищують обсяги подач такого замовника у точках входу на міждержавних з'єднаннях на 5 та більше відсотків незалежно від розміру достатнього фінансового забезпечення такого замовника послуг транспортування природного газу.

21. Електронні документи, що надаються оператором газотранспортної системи відповідно до цього розділу, повинні містити його електронний цифровий підпис і на запит замовника послуг транспортування надаються йому у паперовій формі за підписом уповноваженої особи у строк, що не перевищує п'яти робочих днів.

2. Процедура подання номінації

1. Замовники послуг транспортування природного газу подають номінацію оператору газотранспортної системи на газову добу (D) не пізніше ніж до 13:00 UTC (15:00 за київським часом) години для зимового періоду та 12:00 UTC (15:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1). Якщо замовник послуг транспортування природного газу надає більше ніж одну номінацію по одній і тій самій точці входу/виходу у визначений цим пунктом строк, оператор газотранспортної системи розглядає номінацію, яка була одержана останньою.

Оператор газотранспортної системи повинен повідомити замовника послуг транспортування природного газу про підтверджену номінацію транспортування природного газу згідно з номінацією, яка пройшла процес перевірки, до 15:00 UTC (17:00 за київським часом) години для зимового періоду та 14:00 UTC (17:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1).

2. Номінація може бути надана не раніше ніж за 60 діб до газової доби, до якої така номінація належить. При цьому перевірка відповідності фінансового забезпечення замовника послуг транспортування природного газу вимогам розділу VIII цього Кодексу окремо щодо кожної номінації на газову добу (D) здійснюється оператором газотранспортної системи під час перевірки номінації та у період часу, визначений пунктом 1 цієї глави, протягом газової доби (D-1).

3. У випадку якщо замовник послуг транспортування природного газу не надасть оператору газотранспортної системи номінацію згідно з положеннями пункту 1 цієї глави, вважається підтвердженою номінація для такого замовника послуг транспортування природного газу з обсягами природного газу, що дорівнює нулю відносно замовленої точки входу/виходу. При цьому відповідна потужність точок входу/виходу на міждержавному з'єднанні, яка не була номінована, може бути надана оператором газотранспортної системи іншим замовникам на період однієї газової доби.

4. У випадку відхилення номінації по точці входу/виходу в повному обсязі обсяг природного газу, узгоджений для замовника послуг транспортування природного газу у відповідній точці, становить нуль.

5. На точках входу/виходу на міждержавному з'єднанні суміжні оператори газотранспортних систем можуть погодити впровадження попереднього циклу прийняття номінацій, який полягає у такому:

1) замовники послуг транспортування не зобов'язані подавати номінації;

2) замовники послуг транспортування можуть подати номінації операторам газотранспортних систем на газову добу (D) не пізніше 12:00 UTC години для зимового часу чи 11.00 UTC години для літнього часу у газову добу (D-1);

3) оператор газотранспортної системи надсилає повідомлення про визначені обсяги відповідним замовникам послуг транспортування не пізніше 12.30 UTC години для зимового часу чи 11.30 UTC години для літнього часу у газову добу (D-1).

6. За відсутності номінації, поданої замовником послуг транспортування, до кінця строку подання номінацій, визначеного відповідно до положень цієї глави, оператор газотранспортної системи застосовує правило номінації за замовчуванням, погоджене з суміжним оператором газотранспортної системи. Правила номінації за замовчуванням, що застосовуються до точок входу/виходу на міждержавному з'єднанні, повинні бути повідомлені замовникам послуг транспортування оператором газотранспортної системи.

Оператор газотранспортної системи на своєму веб-сайті публікує перелік погоджених точок входу/виходу на міждержавному з'єднанні, на яких застосовується попередній цикл прийняття номінацій, та правила номінації за замовчуванням, що застосовуються до таких точок.

3. Процедура надання реномінації

1. Замовники послуг транспортування природного газу мають право змінити заявлені обсяги на точках входу та/або виходу, визначені в підтвердженій оператором газотранспортної системи номінації, шляхом подання реномінації обсягів транспортування природного газу для окремої газової доби.

На точках входу/виходу з/до газосховищ та точках входу/виходу на міждержавних з'єднаннях транспортування природного газу протягом доби здійснюється рівним погодинним графіком.

Змінам не підлягають обсяги, які були (будуть) протранспортовані/розподілені на підставі підтвердженої номінації до початку зміни обсягів транспортування, визначених реномінацією.

Реномінації обсягів транспортування природного газу для газової доби (D) надаються з 16:00 UTC (18:00 за київським часом) години для зимового періоду та з 15:00 UTC (18:00 за київським часом) для літнього періоду газової доби (D-1) до 02:00 UTC (04:00 за київським часом) години для зимового періоду та 01:00 UTC (04:00 за київським часом) для літнього періоду газової доби (D). Реномінація надається не менше ніж за 3 години до початку зміни обсягів транспортування, які були визначені номінацією.

2. Процедура розгляду реномінації обсягів транспортування природного газу для газової доби розпочинається кожен повну годину та триває 2 години.

Оператор газотранспортної системи розглядає останню реномінацію, одержану перед повною годиною.

3. Оператор газотранспортної системи повідомляє замовника послуг транспортування природного газу, який подав реномінацію, про підтвердження або про відхилення реномінації із зазначенням причин відхилення протягом двох годин від початку процедури розгляду реномінації обсягів транспортування природного газу для газової доби.

4. Оператор газотранспортної системи направляє повідомлення про підтверджені реномінації (із зазначенням обсягів) відповідним замовникам послуг транспортування природного газу протягом двох годин з початку розгляду реномінації. Час початку фактичної зміни підтвердженої номінації (у тому числі зміни потоку) природного газу складає дві години з початку розгляду реномінації, за винятком таких випадків:

відстрочення початку відбувається на запит замовника послуг транспортування природного газу;

оператор газотранспортної системи дозволив більш ранній початок.

5. Будь-яка зміна потоку природного газу відбувається на початку відповідної години.

4. Перевірка відповідності номінацій/реномінацій для точок входу/виходу на міждержавних з'єднаннях

1. Оператор газотранспортної системи проводить перевірку поданих номінацій/реномінацій для точок входу/виходу на міждержавних з'єднаннях на предмет відсутності причин відхилення, передбачених пунктом 14 глави 1 цього розділу, та відповідності номінаціям/реномінаціям, що були подані оператору суміжної газотранспортної системи.

2. Процес перевірки номінацій/реномінацій для точок входу або виходу на міждержавних з'єднаннях повинен проходити відповідно до угод про взаємодію, укладених з оператором іншої газотранспортної системи.

3. Якщо процес перевірки номінацій/реномінацій для точок входу/виходу на міждержавних з'єднаннях виявляє невідповідності в обсягах, застосовується «правило меншого». При цьому оператор газотранспортної системи підтверджує номінацію/реномінацію, що визначає обсяг природного газу, встановлений до рівня меншого обсягу природного газу, зазначеного в номінаціях/реномінаціях.

5. Перевірка відповідності номінацій для точок входу від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств) та точок виходу до суміжних газовидобувних підприємств

1. Оператор газотранспортної системи проводить перевірку поданих номінацій для точок входу від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств) та точок виходу до

суміжних газовидобувних підприємств на предмет відсутності причин відхилення, передбачених пунктом 14 глави 1 цього розділу.

2. Оператор газотранспортної системи у разі відсутності причин відхилення, передбачених главою 1 цього розділу, до 13:30 UTC (15:30 за київським часом) години для зимового періоду та до 12:30 UTC (15:30 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1) направляє суміжному газовидобувному підприємству (а по газовидобувних підприємствах, підключених до/через газорозподільну систему, – відповідному оператору газорозподільної системи) номінації/реномінації, подані газовидобувними підприємствами, що планують передачу природного газу через систему зазначеного суміжного газовидобувного підприємства (газовидобувного підприємства, безпосередньо підключеного до газорозподільних систем), з метою проведення перевірки технічної можливості та погодження загального обсягу природного газу, що планується для транспортування через точку входу від суміжного газовидобувного підприємства (точку входу з газорозподільної системи).

3. Якщо загальний обсяг природного газу в поданих номінаціях (ураховуючи власну номінацію суміжного газовидобувного підприємства або газовидобувного підприємства, яке безпосередньо підключене до газорозподільної системи) перевищує розподілену потужність у віртуальній точці входу від суміжного газовидобувного підприємства/на віртуальній точці входу з газорозподільної системи, суміжне газовидобувне підприємство/оператор газорозподільної системи (у випадку подачі номінації на віртуальну точку входу з газорозподільної системи) погоджує в повному обсязі номінації, подані замовниками послуг транспортування природного газу, на яких покладені спеціальні обов'язки відповідно до статті 11 Закону України «Про ринок природного газу». При цьому номінації, подані іншими замовниками послуг транспортування природного газу, задовольняються пропорційно заявленим обсягам природного газу.

4. Суміжне газовидобувне підприємство/оператор газорозподільної системи (у випадку подачі номінації на віртуальну точку входу з газорозподільної системи) надсилає оператору газотранспортної системи інформацію про погоджені номінації до 14:15 UTC (16:15 за київським часом) години для зимового періоду та 13:15 UTC (16:15 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1).

5. Якщо оператор газотранспортної системи не отримує інформацію щодо погодження номінацій згідно з положенням цієї глави, оператор газотранспортної системи підтверджує номінації пропорційно поданим заявкам.

6. Якщо оператор газотранспортної системи не отримує інформацію про погодження обсягу природного газу, що планується до подачі/відбору замовником послуг транспортування через точку входу/виходу від/до суміжного газовидобувного підприємства, він відхиляє подані номінації.

6. Перевірка відповідності номінації для точок входу з установок LNG та для точок входу/виходу з/до газосховищ

1. Номінації, подані замовником послуг транспортування природного газу для віртуальних точок входу або точок виходу з/до газосховищ, віртуальної точки входу з установки LNG, повинні збігатися з відповідними номінаціями, поданими оператору газосховища/оператору установки LNG.

Оператор газотранспортної системи проводить перевірку поданих номінацій для точок входу з установок LNG та для точок входу/виходу до/з газосховищ на предмет відсутності причин відхилення, передбачених пунктом 14 глави 1 цього розділу.

Оператор газотранспортної системи надсилає оператору газосховищ/оператору установки LNG номінації, подані замовником послуг транспортування природного газу, до 13:30 UTC (15:30 за київським часом) години для зимового періоду та 12:30 UTC (15:30 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1) з метою перевірки та погодження поданих номінацій.

2. Оператор газосховища/оператор установки LNG надсилає оператору газотранспортної системи інформацію про погоджені номінації до 14:15 UTC (16:15 за київським часом) години для зимового періоду та 13:15 UTC (16:15 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1).

3. Якщо процес перевірки відповідності номінацій для віртуальних точок входу або точок виходу з/до газосховищ, віртуальної точки входу з установки LNG виявляє невідповідності в номінаціях, застосовується «правило меншого». При цьому оператор газотранспортної системи підтверджує номінацію, що визначає обсяг природного газу, встановлений до рівня меншого обсягу природного газу, зазначеного в номінаціях.

4. Якщо оператор газотранспортної системи не отримує інформацію про погодження обсягу природного газу, що планується до подачі/відбору замовником послуг транспортування для точок входу з установок LNG та для точок входу/виходу до/з газосховищ, він відхиляє подані номінації.

7. Перевірка відповідності реномінації для точок входу від суміжних газовидобувних підприємств, віртуальних точок входу з газорозподільних систем, віртуальних точок входу або віртуальних точок виходу до/з газосховищ та для віртуальної точки входу з установки LNG

1. У разі подання замовником послуг транспортування природного газу реномінації обсягів природного газу для точок входу від суміжних газовидобувних підприємств, віртуальних точок входу з газорозподільних систем та для віртуальних точок входу або віртуальних точок виходу з/до газосховищ, віртуальної точки входу з установки LNG оператор газотранспортної системи надсилає суміжному газовидобувному підприємству, оператору газорозподільної системи, оператору газосховища, оператору установки LNG цю реномінацію протягом 30 хвилин від початку процедури розгляду реномінації.

2. Суміжне газовидобувне підприємство, оператор газорозподільної системи, оператор газосховища, оператор установки LNG здійснюють перевірку реномінації та надсилають оператору газотранспортної системи інформацію про результати перевірки реномінації протягом 45 хвилин з часу одержання реномінації від оператора газотранспортної системи.

3. Якщо процес перевірки відповідності реномінації для віртуальної точки входу/виходу з/до газосховищ або віртуальної точки входу з установки LNG виявляє невідповідності в реномінаціях, застосовується «правило меншого». При цьому оператор газотранспортної системи підтверджує реномінацію, що визначає обсяг природного газу, встановлений до рівня меншого обсягу природного газу, зазначеного в реномінаціях.

4. Процес перевірки відповідності реномінації для точок входу від суміжних газовидобувних підприємств, віртуальних точок входу з газорозподільних систем здійснюється відповідно до глави 5 цього розділу.

5. Якщо оператор газотранспортної системи не отримує інформацію про погодження обсягів природного газу, що планується для подачі/відбору через точки входу/виходу від/до суміжних газовидобувних підприємств, точку входу з газорозподільних систем, точки входу/виходу до/з газосховищ та точку входу з установок LNG, він відхиляє подані реномінації.

ХІІ. ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ПОДАЧІ ТА ВІДБОРИ ПРИРОДНОГО ГАЗУ ЗАМОВНИКА ПОСЛУГ ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ АЛОКАЦІЙ

1. Загальні положення

1. Оператор газотранспортної системи на підставі інформації про виміряний за газову добу обсяг природного газу та всі його подачі та відбори, яка надається оператором газорозподільної системи, суміжним газовидобувним підприємством, газовидобувним підприємством, підключеним безпосередньо

до газорозподільної системи, оператором газосховищ, оператором установки LNG та прямим споживачем, надає кожному замовнику послуг транспортування природного газу інформацію про його подачі та відбори в точках входу/виходу до/з газотранспортної системи за відповідну газову добу (D) в порядку, встановленому цим розділом. Інформація про відбори в точках виходу до газорозподільних систем надається в розрізі споживачів замовника послуг транспортування.

2. Якщо інформація про фактичний обсяг споживання природного газу не може бути отримана щодобово (за відсутністю дистанційної передачі даних комерційного вузла обліку), використовується розрахункове (прогнозоване) значення.

3. Алокація природного газу по кожному замовнику послуг транспортування природного газу, поданих (отриманих) ним у точці входу та відібраних (переданих) у точці виходу за певний період, визначається оператором газотранспортної системи та доводиться ним до відома замовника послуг транспортування природного газу у порядку, визначеному цим Кодексом.

4. Відповідальність за своєчасність, повноту і достовірність інформації, що надається відповідно до цього розділу, несе той суб'єкт, на якого покладається обов'язок щодо надання інформації оператору газотранспортної системи відповідно до цього розділу.

Електронні документи (електронні повідомлення), що надаються оператором газотранспортної системи відповідно до цього розділу, повинні містити його електронний цифровий підпис і на запит замовника послуг транспортування надаються йому у паперовій формі за підписом уповноваженої особи у строк, що не перевищує 5 робочих днів.

5. Інформація про обсяги подач та відборів природного газу, попередня та остаточна алокація визначаються в метрах кубічних та інформативно в одиницях енергії (кВт·год).

2. Прогноз відборів/споживання, що не вимірюються щодобово

1. Не пізніше ніж об 11:00 UTC (13:00 за київським часом) годині для зимового періоду або о 10:00 UTC (13:00 за київським часом) годині для літнього періоду газової доби (D-1) оператор газотранспортної системи надає замовнику послуг транспортування природного газу на газову добу (D) прогноз його відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, окремо по кожному з них, у тому числі відборів кожного споживача, постачальником якого є цей замовник послуг транспортування природного газу.

2. У газову добу (D) оператор газотранспортної системи надає замовнику послуг транспортування природного газу щонайменше два оновлення прогнозу відборів, що не вимірюються щодобово.

Перше оновлення надається не пізніше ніж о 13:00 UTC (15:00 за київським часом) годині для зимового періоду або о 12:00 UTC (15:00 за київським часом) годині для літнього періоду газової доби (D).

Друге оновлення надається не пізніше ніж о 17:00 UTC (19:00 за київським часом) годині для зимового періоду або о 16:00 UTC (19:00 за київським часом) годині для літнього періоду газової доби (D).

3. Оператор газотранспортної системи надає замовнику послуг транспортування природного газу прогноз відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, та оновлення такого прогнозу на підставі інформації (прогнозу), наданої оператором газорозподільної системи, стосовно споживачів, які знаходяться в його газорозподільній зоні.

4. Оператор газорозподільної системи здійснює прогнозування відборів/споживання у газорозподільній зоні, в якій він здійснює діяльність з розподілу природного газу.

Оператор газорозподільної системи надає оператору газотранспортної системи інформацію, необхідну для надання замовникам послуг транспортування природного газу згідно з цим Кодексом, у тому числі з метою проведення оператором газотранспортної системи процедури алокації.

5. Розрахунок прогнозів відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, проводиться оператором газорозподільної системи. При цьому такий розрахунок здійснюється на підставі статистики місячних відборів/споживання за попередні три роки та враховує зміни температури навколишнього природного середовища, профілі споживання, дні тижня, сезон відпусток та інші параметри, що впливають на добовий відбір/споживання.

6. Оператор газорозподільної системи надає оператору газотранспортної системи прогнози відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, та оновлення таких прогнозів не пізніше ніж за одну годину до закінчення строку надання такої інформації оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування природного газу згідно з цією главою.

7. Інформація повинна надаватись оператором газорозподільної системи в електронному вигляді через інформаційну платформу за встановленою оператором газотранспортної системи формою, погодженою Регулятором.

8. Оператор газорозподільної системи щорічно оприлюднює звіт про точність прогнозування відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, до 01 березня року, наступного за звітним.

9. У разі порушення оператором газорозподільної системи обов'язків, передбачених цією главою, оператор газотранспортної системи терміново інформує про це Регулятора.

3. Порядок обміну інформацією про подачі та відбори/споживання, що вимірюються протягом доби

1. Оператор газотранспортної системи надає замовнику послуг транспортування природного газу інформацію про його подачі та відбори/споживання природного газу, що вимірюються протягом доби, щодобово окремо по кожному з його споживачів щонайменше два рази на газову добу.

Перше оновлення надається не пізніше 13:00 UTC (15:00 за київським часом) години для зимового періоду або 12:00 UTC (15:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D).

Друге оновлення надається не пізніше 17:00 UTC (19:00 за київським часом) години для зимового періоду або 16:00 UTC (19:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D).

2. Оператор газорозподільної системи, суміжне газовидобувне підприємство, газовидобувне підприємство, підключене безпосередньо до газорозподільної системи, оператор газосховищ, оператор установки LNG та прямий споживач надають оператору газотранспортної системи інформацію про подачі та відбори/споживання, що вимірюються протягом доби, не пізніше ніж за одну годину до закінчення строку надання такої інформації оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування природного газу згідно з пунктом 1 цієї глави. При цьому інформація про добові обсяги подач та відборів/споживання, що вимірюються протягом доби, надається оператору газотранспортної системи не пізніше ніж о 08:00 UTC (10:00 за київським часом) годині для зимового періоду або о 07:00 UTC (10:00 за київським часом) годині для літнього періоду після закінчення газової доби (D). Така інформація повинна надаватись в електронному вигляді через інформаційну платформу за встановленою оператором газотранспортної системи формою, погодженою Регулятором.

4. Порядок обміну інформацією про подачі та відбори/споживання по закінченню газової доби

1. Оператор газорозподільної системи, суміжне газовидобувне підприємство, газовидобувне підприємство, підключене безпосередньо до газорозподільної системи, оператор газосховищ, оператор установки LNG та прямий споживач надають оператору газотранспортної системи інформацію про фактичні обсяги подач або відборів/споживання, що вимірюються протягом

доби та щодобово, не пізніше ніж за одну годину до закінчення строку надання такої інформації оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування природного газу згідно з пунктом 1 глави 5 цього розділу.

Якщо газорозподільна система має місце передачі природного газу в/з іншу(ої) газорозподільну(ої) систему(и), оператори відповідних газорозподільних систем подають оператору газотранспортної системи інформацію про фактичний обсяг приймання-передачі природного газу з однієї газорозподільної зони в іншу у строк, визначений абзацом першим цього пункту, в електронному вигляді через інформаційну платформу за встановленою оператором газотранспортної системи формою, погодженою Регулятором.

2. Оператор газорозподільної системи надає оператору газотранспортної системи інформацію про остаточні прогнозовані обсяги відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, не пізніше ніж за одну годину до закінчення строку надання такої інформації оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування природного газу згідно з пунктом 1 глави 5 цього розділу в електронному вигляді через інформаційну платформу за встановленою оператором газотранспортної системи формою, погодженою Регулятором.

3. Отримані згідно з пунктами 1 – 2 цієї глави дані про фактичні та розрахункові відбори та подачі використовуються для проведення попередніх алокацій та розрахунку попереднього обсягу добового небалансу замовників послуг транспортування природного газу.

5. Попередня щодобова алокація подач природного газу замовника послуг транспортування природного газу

1. Оператор газотранспортної системи не пізніше ніж о 15:00 UTC (17:00 за київським часом) годині для зимового періоду або о 14:00 UTC (17:00 за київським часом) годині для літнього періоду газової доби (D+1) здійснює попередню алокацію подач природного газу та надає її кожному замовнику послуг транспортування природного газу за газову добу (D).

2. У точках входу з газосховищ оператор газотранспортної системи визначає алокацію обсягів згідно з даними підтверджених номінацій/реномінацій. При цьому обсяги, визначені в алокації, дорівнюють обсягам, визначеним у підтверджених номінаціях/реномінаціях.

3. У точках входу на міждержавних з'єднаннях оператор газотранспортної системи визначає попередню алокацію обсягів подач замовника послуг транспортування згідно з даними підтверджених номінацій/реномінацій. При цьому обсяги, визначені в попередній алокації,

дорівнюють обсягам, визначеним у підтверджених номінаціях/реномінаціях (крім випадків, визначених цим пунктом).

У випадку якщо угодою про взаємодію із суміжним оператором газотранспортної системи передбачено інший порядок визначення алокації, визначення попередньої алокації здійснюється відповідно до такої угоди про взаємодію з урахуванням вимог цього абзацу. При цьому оператор газотранспортної системи на своєму веб-сайті публікує перелік точок входу на міждержавному з'єднанні, на яких попередня алокація здійснюється відповідно до угоди про взаємодію, а також положення угоди про взаємодію, які передбачають порядок визначення алокації.

4. Для здійснення оператором газотранспортної системи алокації в точках входу від суміжних газовидобувних підприємств суміжне газовидобувне підприємство надає оператору газотранспортної системи відповідну інформацію про обсяги подач природного газу (у розрізі газовидобувних підприємств, що подають природний газ до газотранспортної системи в цій точці входу) не пізніше ніж за одну годину до закінчення строку надання такої інформації оператором газотранспортної системи, встановленого пунктом 1 цієї глави, в електронному вигляді через інформаційну платформу за встановленою оператором газотранспортної системи формою, погодженою Регулятором.

Якщо інформація про обсяги подачі природного газу у відповідній точці входу не буде надана оператору газотранспортної системи (у строки, визначені цією главою) для проведення алокації, обсяг природного газу, поданий у відповідних точках входу від газовидобувних підприємств, повинен бути визначений у такому порядку:

якщо обсяг по відповідній точці входу перевищує сумарні підтвержені номінації/реномінації газовидобувних підприємств по цій точці, то оператор газотранспортної системи визначає газовидобувним підприємствам, номінації/реномінації яких були підтвержені по цій точці, обсяг їх підтверджених номінацій/реномінацій, а різниця визначається суміжному газовидобувному підприємству, про що оператор газотранспортної системи інформує замовників послуг транспортування природного газу та суміжне газовидобувне підприємство;

якщо фактичний обсяг по відповідній точці входу не перевищує сумарні підтвержені номінації/реномінації газовидобувних підприємств по цій точці, то оператор газотранспортної системи визначає газовидобувним підприємствам, номінації/реномінації яких були підтвержені по цій точці, обсяг пропорційно їх підтвердженим номінаціям/реномінаціям, про що оператор газотранспортної системи інформує газовидобувні підприємства, для яких по цій точці входу були підтвержені номінації/реномінації.

5. Для здійснення оператором газотранспортної системи алокації в точках входу з газорозподільних систем (місце надходження природного газу від газовидобувного підприємства в точці його підключення до газорозподільної

системи, через яку, у тому числі, може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств) оператор газорозподільної системи надає оператору газотранспортної системи відповідну інформацію про обсяги подачі природного газу у віртуальній точці входу з газорозподільної системи в розрізі газовидобувних підприємств не пізніше ніж за одну годину до закінчення строку надання такої інформації оператором газотранспортної системи, встановленого пунктом 1 цієї глави, в електронному вигляді через інформаційну платформу за встановленою оператором газотранспортної системи формою, погодженою Регулятором.

При цьому газовидобувне підприємство, що безпосередньо підключене до газорозподільної системи, зобов'язане надати відповідному оператору газорозподільної системи інформацію (за формою цього оператора) щодо фактичного обсягу подачі природного газу у віртуальній точці входу з газорозподільної системи у розрізі підключених до/через нього газовидобувних підприємств не пізніше ніж за три години до закінчення строку надання інформації оператором газотранспортної системи, встановленого пунктом 1 цієї глави, в електронному вигляді.

Якщо інформація про обсяг подачі природного газу через місце підключення газовидобувного підприємства до газорозподільної системи буде відрізнятись від даних комерційного вузла обліку, що обліковує природний газ через зазначене місце підключення, для проведення алокації обсяг подачі природного газу через місце підключення газовидобувного підприємства визначається за даними комерційного вузла обліку, а обсяги, подані газовидобувними підприємствами через зазначене місце підключення, повинні бути визначені в такому порядку:

якщо обсяг подачі природного газу за даними комерційного вузла обліку буде перевищувати обсяг, наданий газовидобувним підприємством, то оператор газорозподільної системи визначає газовидобувним підприємствам (крім безпосередньо підключеного) обсяг їх підтверджених номінацій/реномінацій, а різницю визначає газовидобувному підприємству, що безпосередньо підключене до газорозподільної системи, про що оператор газорозподільної системи його інформує;

якщо обсяг подачі природного газу за даними комерційного вузла обліку буде меншим від даних, наданих газовидобувним підприємством, то оператор газорозподільної системи визначає газовидобувним підприємствам обсяг пропорційно їх підтвердженим номінаціям/реномінаціям, про що оператор газорозподільної системи їх інформує.

6. Попередня щодобова алокація відборів замовника послуг транспортування природного газу

1. Оператор газотранспортної системи не пізніше ніж о 15:00 UTC (17:00 за київським часом) годині для зимового періоду або о 14:00 UTC (17:00 за київським часом) годині для літнього періоду газової доби (D+1) здійснює

попередню алокацію відборів природного газу та надає її кожному замовнику послуг транспортування природного газу за газову добу (D).

2. У точках виходу до газосховищ оператор газотранспортної системи визначає алокацію обсягів згідно з даними підтверджених номінацій/реномінацій. При цьому обсяги, визначені в алокації, дорівнюють обсягам, визначеним у підтверджених номінаціях/реномінаціях.

3. У точках виходу на міждержавних з'єднаннях оператор газотранспортної системи визначає попередню алокацію обсягів відборів замовника послуг транспортування згідно з даними підтверджених номінацій/реномінацій. При цьому обсяги, визначені в попередній алокації, дорівнюють обсягам, визначеним у підтверджених номінаціях/реномінаціях (крім випадків, визначених цим пунктом).

У випадку якщо угодою про взаємодію із суміжним оператором газотранспортної системи передбачено інший порядок визначення алокації, визначення попередньої алокації здійснюється відповідно до такої угоди про взаємодію з урахуванням вимог цього абзацу. При цьому оператор газотранспортної системи на своєму веб-сайті публікує перелік точок виходу на міждержавному з'єднанні, на яких попередня алокація здійснюється відповідно до угоди про взаємодію, а також положення угоди про взаємодію, які передбачають порядок визначення алокації.

4. Весь обсяг природного газу, відібраний у точці виходу до газорозподільної системи, підлягає розподілу на відповідних замовників послуг транспортування природного газу шляхом визначення алокації.

Оператор газотранспортної системи визначає попередню щодобову алокацію відборів замовника послуг транспортування природного газу на основі інформації, отриманої згідно з цим розділом, та даних Реєстру споживачів постачальника.

У випадку відбору/споживання, що вимірюється щодобово, для проведення попередньої щодобової алокації використовуються фактичні дані відбору/споживання, отримані на кінець газової доби.

У випадку відбору/споживання, що не вимірюється щодобово, для проведення попередньої щодобової алокації використовуються дані другого оновлення прогнозу відбору/споживання, визначеного згідно з пунктом 2 глави 2 цього розділу.

Якщо обсяг природного газу, переданий до газорозподільної системи (з урахуванням обсягів подачі природного газу газовидобувним підприємством, приєднаним до мереж газорозподільної системи, та перетоку природного газу в суміжну газорозподільну систему), перевищує сумарний обсяг природного газу, що був відібраний споживачами згідно з інформацією про відбори з газорозподільної системи, то вся різниця є відбором відповідного оператора газорозподільної системи.

Якщо обсяг природного газу, переданий до газорозподільної системи (з урахуванням обсягів подачі природного газу газовидобувним підприємством, приєднаним до мереж газорозподільної системи, та перетоку природного газу в суміжну газорозподільну систему), є меншим за сумарний обсяг природного газу, що був відібраний споживачами згідно з інформацією про відбори з газорозподільної системи, то оператор газотранспортної системи пропційно зменшує остаточний розрахунковий обсяг по відборах, що не вимірюються щодобово, з цієї газорозподільної системи.

5. У точках виходу до прямого споживача оператор газотранспортної системи проводить алокацію всього обсягу природного газу на його діючого постачальника на підставі даних Реєстру споживачів постачальника.

6. Якщо газорозподільна система має місце передачі природного газу в іншу газорозподільну систему (тобто через суміжну газорозподільну систему природний газ передається в іншу газорозподільну систему), оператор газорозподільної системи, якому належить чи в експлуатації якого знаходиться комерційний вузол обліку, надає оператору газотранспортної системи інформацію про фактичний обсяг приймання-передачі природного газу з однієї газорозподільної системи в іншу не пізніше ніж за одну годину до закінчення строку надання такої інформації оператором газотранспортної системи, встановленого пунктом 1 цієї глави.

7. Алокація відборів природного газу споживача можлива тільки на замовника послуг транспортування природного газу, що є діючим постачальником такого споживача згідно з даними Реєстру споживачів постачальника, та відноситься на нього оператором газотранспортної системи до моменту припинення постачання природного газу такому споживачу в установленому порядку, крім випадків, передбачених нижче.

У разі несанкціонованого відбору природного газу споживачем весь відповідний обсяг вноситься в алокацію відповідного оператора газорозподільної системи, а по прямому споживачу – оператора газотранспортної системи.

У разі письмової вимоги замовника послуг транспортування природного газу, що є постачальником, або оператора газотранспортної системи до оператора газорозподільної системи про припинення розподілу природного газу споживачу замовника, яка подається в установленому законодавством порядку, алокація фактичного обсягу споживання природного газу таким споживачем після строку, встановленого законодавством на припинення розподілу природного газу такому споживачу, здійснюється на оператора газорозподільної системи.

У разі письмової вимоги замовника послуг транспортування природного газу, що є постачальником, до оператора газотранспортної системи про припинення транспортування природного газу прямому споживачу замовника,

яка подається в установленому законодавством порядку, фактичний обсяг споживання природного газу таким прямим споживачем після строку, установленого законодавством на припинення транспортування природного газу такому прямому споживачу, вноситься до алокації оператора газотранспортної системи.

7. Остаточні алокації щодобових подач та відборів замовника послуг транспортування природного газу

1. Остаточна алокація щодобових подач та відборів замовника послуг транспортування природного газу газового місяця (М) здійснюється оператором газотранспортної системи з урахуванням вимог цієї глави.

2. У точках виходу до газорозподільної системи з метою проведення остаточної алокації щодобових відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, оператор газорозподільної системи до 08 числа газового місяця (М+1) надає оператору газотранспортної системи інформацію про фактичний місячний відбір/споживання природного газу окремо по кожному споживачу, відбір/споживання якого не вимірюється щодобово. У випадку якщо комерційний вузол обліку обладнаний обчислювачем (коректором) з можливістю встановити за результатами місяця фактичне щодобове споживання природного газу, така інформація додатково надається в розрізі газових днів газового місяця (М).

3. У точках виходу до газорозподільної системи оператор газотранспортної системи здійснює остаточну алокацію щодобових відборів замовника послуг транспортування природного газу з урахуванням інформації про прогнозовані та фактичні обсяги споживання по кожному окремому споживачу замовника послуг транспортування природного газу з урахуванням вимог цієї глави.

4. Остаточна алокація відборів/споживання, що вимірюються щодобово, дорівнює обсягам попередніх добових алокацій, крім випадків зміни режимів нарахування споживачу обсягів у порядку, встановленому Кодексом газорозподільних систем. При зміні режимів нарахування споживачу обсягів за період такої зміни коригування добових обсягів споживання здійснюється відповідно до пункту 6 цієї глави.

5. Остаточна алокація відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, за умови здійснення обліку комерційним вузлом обліку, обладнаним обчислювачем (коректором) з можливістю встановити за результатами місяця фактичне щодобове споживання природного газу, а також обсяги остаточних щодобових алокацій по такому споживачу коригуються та дорівнюють фактичному споживанню за відповідну газову добу газового місяця (М) за даними обчислювача (коректора), крім випадків зміни режимів нарахування

споживачу обсягів у порядку, встановленому Кодексом газорозподільних систем. При зміні режимів нарахування споживачу обсягів за період такої зміни коригування добових обсягів споживання здійснюється відповідно до пункту 6 цієї глави.

6. У випадку якщо фактичний місячний обсяг відбору/споживання дорівнює сумі попередніх щодобових алокацій за місяць, для відбору/споживання, що не вимірюється щодобово та облік якого здійснюється комерційним вузлом обліку, не обладнаним обчислювачем (коректором), обсяги щодобових остаточних алокацій дорівнюють обсягам, визначеним попередніми щодобовими алокаціями.

У випадку якщо фактичний місячний обсяг відборів/споживання не дорівнює сумі попередніх щодобових алокацій за місяць, для відбору/споживання, що не вимірюється щодобово та облік якого здійснюється комерційним вузлом обліку, не обладнаним обчислювачем (коректором), для визначення щодобових остаточних алокацій відборів приймаються дані скоригованих щодобових алокацій. При цьому попередні щодобові алокації відбору/споживання коригуються на величину Δ (з урахуванням додатної/від'ємної величини), розмір якої визначається за формулою

$$\Delta = VD_{\text{прогноз}} \times (VM_{\text{факт}} / VM_{\text{прогноз}} - 1),$$

де $VD_{\text{прогноз}}$ – попередня щодобова алокація;

$VM_{\text{факт}}$ – фактичний місячний обсяг споживання/відбору;

$VM_{\text{прогноз}}$ – місячна сума попередніх щодобових алокацій.

Якщо місячна сума щодобових алокацій за даними оператора газорозподільної системи дорівнює нулю, розмір коригування остаточних щодобових алокацій визначається за формулою

$$\Delta = VM_{\text{факт}} / n,$$

де n – кількість днів у газовому місяці, у які об'єкт споживача був підключений до газових мереж.

Коригування обсягів добового відбору/споживання не здійснюється щодо днів, протягом яких об'єкт споживача був відключений в установленому порядку від газорозподільної системи.

Коригування обсягів добового відбору/споживання забезпечується оператором газорозподільної системи на інформаційній платформі.

7. Остаточна алокація щодобових подач та відборів природного газу замовника послуг транспортування природного газу по точках входу/виходу до/з газотранспортної системи, крім точки виходу до газорозподільної системи, здійснюється на підставі попередніх щодобових алокацій подач та відборів.

При цьому обсяги в остаточній щодобовій алокації дорівнюють обсягам, визначеним у попередній щодобовій алокації.

8. Угода про впровадження оперативного балансового рахунку

1. Оператор газотранспортної системи може укласти угоду про впровадження оперативного балансового рахунку з оператором суміжної газотранспортної системи, оператором газорозподільної системи, суміжним газовидобувним підприємством, оператором установки LNG або оператором газосховища, що мають фізичне з'єднання з газотранспортною системою, для підтримання подачі природного газу на точку входу до газотранспортної системи або відбору з точки виходу з газотранспортної системи. Угода може бути укладена, якщо існують технічні можливості для впровадження такого рахунку.

2. Для точок входу/виходу, стосовно яких укладена угода про впровадження оперативного балансового рахунку, алокацією замовника послуг транспортування природного газу є підтверджена номінація.

3. Список точок, стосовно яких укладена угода про впровадження оперативного балансового рахунку, розміщується на веб-сайті оператора газотранспортної системи.».

9. У пункті 2 розділу XIII слова «надає послуги балансування» замінити словами «вчиняє дії з врегулювання добового небалансу».

10. У розділі XIV:

1) у главі 1:

пункти 1 та 2 викласти в такій редакції:

«1. Замовники послуг транспортування відповідають за збалансованість своїх портфоліо балансування протягом періоду балансування для мінімізації потреб оператора газотранспортної системи у вчиненні дій із врегулювання небалансів, передбачених цим Кодексом. Періодом балансування є газова доба (D).

2. При розрахунку небалансу замовників послуг транспортування оператор газотранспортної системи враховує всі обсяги природного газу у розрізі кожного замовника послуг транспортування, переданого до газотранспортної системи та відібраного з газотранспортної системи.

Подачі та відбори замовника послуг транспортування, на якого в установленому порядку рішенням Кабінету Міністрів України відповідно до статті 11 Закону України «Про ринок природного газу» покладено спеціальні

обов'язки, в межах виконання ним таких спеціальних обов'язків обліковуються оператором газотранспортної системи в окремому портфоліо балансування.»;

пункт 5 викласти в такій редакції:

«5. Інформація про небаланс замовника послуг транспортування надається оператором газотранспортної системи в метрах кубічних та інформативно в одиницях енергії (кВт·год). При цьому розрахунки здійснюються в метрах кубічних.»;

2) глави 2 – 5 замінити шістьма новими главами такого змісту:

«2. Торгові сповіщення

1. Передача природного газу, поданого в газотранспортну систему, між двома портфоліо балансування замовників послуг транспортування здійснюється шляхом надання оператору газотранспортної системи торгових сповіщень на відчуження чи набуття природного газу, що були надані оператору газотранспортної системи по відношенню до однієї газової доби.

2. Оператор газотранспортної системи забезпечує функціонування інформаційної платформи, на якій здійснюється опрацювання наданих торгових сповіщень.

3. Замовник послуг транспортування природного газу може надавати торгові сповіщення на газову добу незалежно від надання номінації/реномінації на таку газову добу.

Замовник послуг транспортування природного газу може надавати необмежену кількість торгових сповіщень протягом газової доби (D).

Обробка торгових сповіщень оператором газотранспортної системи здійснюється цілодобово не довше тридцяти хвилин, крім випадку якщо замовником послуг транспортування не визначено інший строк набрання чинності торговим сповіщенням, що дає можливість продовжити термін обробки торгового сповіщення до двох годин.

4. Замовник має право змінити або відкликати надане торгові сповіщення до моменту його підтвердження оператором газотранспортної системи.

5. Торгове сповіщення має містити таку інформацію:
 ідентифікацію відповідних портфоліо балансування замовників послуг транспортування природного газу, між якими відбувається передача природного газу, зокрема реквізити замовників, їх ЕІС-коди;
 зазначення чи є це торговим сповіщенням на відчуження чи набуття;
 обсяг природного газу, що передається (набувається), виражений у куб. м та одночасно (інформативно) в одиницях енергії (кВт·год).

6. Оператор газотранспортної системи публікує на своєму сайті форму торгових сповіщень.

7. Оператор газотранспортної системи не розглядає торгові сповіщення у таких випадках:

відсутності у замовника послуг транспортування діючого договору транспортування природного газу або неналежних розрахунків за договором транспортування;

при порушенні замовником послуг транспортування вимог щодо змісту торгових сповіщень та/або порядку їх подання, передбаченого Кодексом;

недостатності фінансового забезпечення, визначеного згідно з положеннями глави 2 розділу VIII цього Кодексу.

8. Якщо оператор газотранспортної системи отримує торгові сповіщення на відчуження та на набуття, що збігаються, та якщо обсяги природного газу у сповіщеннях є рівними, то оператор газотранспортної системи погоджує таку передачу природного газу та відносить такі обсяги природного газу на відповідні портфоліо балансування:

як відбір з газотранспортної системи по відношенню до портфоліо балансування замовника послуг транспортування природного газу, що надає торгові сповіщення на відчуження;

як подачу до газотранспортної системи по відношенню до портфоліо балансування замовника послуг транспортування природного газу, що надає торгові сповіщення на набуття.

Передача природного газу здійснюється на віртуальній торговій точці.

У випадку коли обсяги природного газу в парі торгових сповіщень на відчуження та набуття, що збігаються, не є рівними, оператор газотранспортної системи відхиляє обидва сповіщення.

9. Замовник послуг транспортування природного газу за умови попереднього письмового погодження з оператором газотранспортної системи має право доручити третій особі надавати від його імені торгові сповіщення на підставі відповідного договору доручення.

Положення цієї глави застосовуються під час торгів оператором газотранспортної системи на торговій платформі.

3. Балансуючі дії оператора газотранспортної системи

1. Оператор газотранспортної системи здійснює балансуючі дії для: підтримання тиску в газотранспортній системі з метою виконання вимог цілісності газотранспортної системи та вимог щодо експлуатації газотранспортної системи;

досягнення певної кількості природного газу у газотранспортній системі на кінець доби, що може відрізнятися від кількості, що очікується відповідно до

передбачених подач та відборів для такої газової доби, але яка буде сумісна з економічною, ефективною та безпечною експлуатацією газотранспортної системи.

2. Під час здійснення балансуючих дій оператор газотранспортної системи враховує:

власну оцінку попиту на природний газ за газову добу або протягом газової доби, щодо якої здійснюється(-ються) балансуюча(-і) дія(-ї);
інформацію про номінації, алокації та виміряні потоки природного газу;
тиск природного газу в газотранспортній системі.

3. Оператор газотранспортної системи вчиняє балансуючі дії шляхом купівлі та продажу короткострокових стандартизованих продуктів та/або використання послуг балансування.

4. Під час вчинення балансуючих дій оператор газотранспортної системи має дотримуватись таких принципів:

балансиючі дії мають вчинятися на недискримінаційній основі;
балансиючі дії мають урахувувати обов'язки оператора газотранспортної системи щодо економічної та ефективної експлуатації газотранспортної системи.

5. З метою здійснення балансуючих дій оператор газотранспортної системи може в якості контрагента проводити операції на торгових платформах.

6. Оператор газотранспортної системи має право створити та/або використовувати спільну балансуючу платформу для суміжних зон балансування в рамках співпраці з суміжними операторами газотранспортних систем. Якщо впроваджується спільна балансуюча платформа, її експлуатація здійснюється відповідними операторами газотранспортних систем.

4. Вимоги до торгових платформ

1. Для забезпечення функціонування ліквідного ринку природного газу та можливості торгівлі природного газом між учасниками ринку природного газу, для задоволення їх попиту та пропозицій, у тому числі врегулювання їх небалансів протягом газової доби (D), в Україні можуть створюватися відповідні торгові платформи.

Адміністраторами торгових платформ є оператори торгових платформ.

Порядок участі в торгових операціях на торговій платформі визначається правилами роботи торгової платформи, затвердженими оператором торгової платформи, які мають бути розміщені на його веб-сайті та повинні відповідати вимогам цього Кодексу і законодавству України.

Для забезпечення належної електронної взаємодії та документообігу між оператором торгової платформи та оператором газотранспортної системи укладається договір про взаємодію.

2. Оператори торгових платформ зобов'язані дотримуватись положень цього Кодексу.

3. Торгова платформа повинна забезпечувати:

достатні можливості протягом газової доби як замовникам послуг транспортування природного газу для торгівлі, так і оператору газотранспортної системи для вчинення належних балансуєчих дій шляхом торгівлі відповідними короткостроковими стандартизованими продуктами;

прозорий та недискримінацій доступ до неї;

надання послуг на рівних засадах;

анонімність торгів;

надання детального опису поточних заявок та пропозицій усім учасникам торгів;

надання в установленому порядку інформації про усі торгові операції оператору газотранспортної системи.

Для цілей закупівлі короткострокових стандартизованих продуктів оператор газотранспортної системи може брати участь у торгах на торговій платформі.

4. Торгова платформа повинна забезпечувати можливість ідентифікації угод, які укладені учасниками (хоча б одним із учасників), у разі якщо це передбачено правилами торгової платформи.

Форма узагальненого торгового сповіщення та інструкція щодо способу його передачі розміщуються на сайті оператора газотранспортної системи.

5. За результатами торгів оператор торгової платформи оприлюднює ціну та обсяги купівлі-продажу природного газу для кожної газової доби та інші показники, що можуть використовуватися як орієнтир (індикатор) для укладення правочинів щодо купівлі-продажу природного газу на ринку природного газу.

Оператор торгової платформи зобов'язаний оприлюднювати на власному веб-сайті інформацію про зміни у маржинальній ціні придбання та маржинальній ціні продажу природного газу одразу після кожної торгової угоди.

6. Оператор газотранспортної системи терміново інформує оператора торгової платформи про те, що замовник послуг транспортування втратив право подавати торгові сповіщення відповідно до чинних договорів. У такому випадку право замовника послуг транспортування на участь у торгах на торговій платформі зупиняється, що не перешкоджає оператору торгової

платформи вдаватися до інших способів захисту своїх прав відповідно до правил торгової платформи.

7. Оператор газотранспортної системи зобов'язаний протягом десяти робочих днів з дня отримання звернення до нього від оператора торгової платформи надіслати проект договору про взаємодію оператору торгової платформи.

5. Послуги балансування

1. Оператор газотранспортної системи має право закуповувати послуги балансування, якщо короткострокові стандартизовані продукти не можуть задовольнити потреби у підтримці оптимальної роботи газотранспортної системи або за відсутності ліквідності торгівлі короткостроковими стандартизованими продуктами.

2. Для цілей вчинення балансуючих дій із використанням послуг балансування оператор газотранспортної системи, закуповуючи такі послуги балансування, має враховувати:

як послуги балансування підтримуватимуть роботу газотранспортної системи у межах її операційних лімітів;

швидкість надання послуги балансування у порівнянні зі швидкістю надання будь-якого наявного короткострокового стандартизованого продукту;

очікувану вартість закупівлі та використання послуг балансування у порівнянні із очікуваною вартістю використання будь-якого наявного короткострокового стандартизованого продукту;

вимоги до якості природного газу оператора газотранспортної системи;

наскільки закупівля та використання послуг балансування можуть мати вплив на ліквідність короткострокового оптового ринку природного газу.

3. Послуги балансування мають бути закуплені у ринковий спосіб через прозору та недискримінаційну процедуру публічних закупівель відповідно до чинного законодавства.

Положення договору на послуги балансування не повинні обмежувати оператора газотранспортної системи протягом газової доби здійснювати продаж/купівлю короткострокових стандартизованих продуктів.

Строк надання послуги балансування не має перевищувати одного року, якщо інше не погоджене Регулятором.

4. Оператор газотранспортної системи має аналізувати використання ним послуг балансування та здійснювати оцінку можливості задоволення операційних вимог газотранспортної системи короткостроковими стандартизованими продуктами.

5. Оператор газотранспортної системи зобов'язаний оприлюднювати на своєму веб-сайті інформацію про закуплені послуги балансування та понесені відповідні витрати за кожний рік отримання таких послуг. Така інформація оприлюднюється протягом двох місяців з дати закінчення року отримання послуг балансування.

6. Послуга балансування надається оператору газотранспортної системи на умовах відповідних договорів про надання послуги балансування.

Оператор газотранспортної системи укладає окремих договір про надання послуги балансування щодо придбання природного газу оператором газотранспортної системи для покриття небалансів, що виникають у межах виконання спеціальних обов'язків, які в установленому порядку на підставі статті 11 Закону України «Про ринок природного газу» покладені на суб'єктів ринку природного газу.

6. Обсяг добового небалансу та плата за добовий небаланс

1. Оператор газотранспортної системи розраховує обсяг добового небалансу для кожного портфолію балансування замовників послуг транспортування природного газу за кожен газу добу як різницю між алокаціями подач природного газу до газотранспортної системи та алокаціями відбору з газотранспортної системи (з урахуванням підтверджених торгових сповіщень).

2. У випадку якщо сума подач природного газу замовника послуг транспортування за газу добу дорівнює сумі відборів природного газу замовника послуг транспортування за цю газу добу, вважається, що у замовника послуг транспортування природного газу відсутній добовий небаланс за цю газу добу.

У випадку якщо сума подач природного газу замовника послуг транспортування природного газу за газу добу не дорівнює сумі відборів природного газу замовника послуг транспортування природного газу за цю газу добу, вважається, що у замовника послуг транспортування природного газу є добовий небаланс і до нього застосовується плата за добовий небаланс.

3. Оператор газотранспортної системи на підставі попередніх алокацій подач та відборів замовника послуг транспортування природного газу (з урахуванням обсягів природного газу, відчужених чи набутих на віртуальній торговій точці) щодобово не пізніше ніж о 15:00 UTC (17:00 за київським часом) годині для зимового періоду або о 14:00 UTC (17:00 за київським часом) годині для літнього періоду після закінчення газової доби (D) надає кожному замовнику послуг транспортування природного газу інформацію про його попередній добовий небаланс та розрахунок попередньої вартості за добовий небаланс.

4. Плата за добовий небаланс має відображати витрати та враховувати вартість вчинення балансуєчих дій оператором газотранспортної системи, а також коригування, визначене відповідно до вимог цієї глави.

5. Плата за добовий небаланс має бути відображена окремо в рахунках оператора газотранспортної системи, що виставляються замовнику послуг транспортування природного газу.

6. Плата за добовий небаланс застосовується таким чином:

якщо обсяг добового небалансу замовника послуг транспортування природного газу за газову добу є позитивним, то вважається, що замовник послуг транспортування природного газу на підставі попередньої згоди, наданої на умовах договору на транспортування природного газу, продав оператору газотранспортної системи природний газ в обсязі добового небалансу і, відповідно, має право на отримання грошових коштів від оператора газотранспортної системи у розмірі плати за добовий небаланс;

якщо добовий небаланс замовника послуг транспортування природного газу за газову добу є негативним, то вважається, що замовник послуг транспортування природного газу на підставі попередньої згоди, наданої на умовах договору на транспортування природного газу, придбав природний газ в оператора газотранспортної системи в обсязі добового небалансу та повинен сплатити оператору газотранспортної системи плату за добовий небаланс.

7. Для розрахунку плати за добовий небаланс для кожного замовника послуг транспортування природного газу оператор газотранспортної системи множить остаточний обсяг добового небалансу на ціну, що застосовується відповідно до пунктів 8 – 12 цієї глави.

8. Для цілей розрахунку плати за добовий небаланс ціна, що застосовується (крім випадку обсягів небалансу, який виник у рамках виконання спеціальних обов'язків, в установленому порядку покладених Кабінетом Міністрів України на суб'єктів ринку природного газу на підставі статті 11 Закону України «Про ринок природного газу»), визначається як:

маржинальна ціна продажу природного газу, якщо обсяг добового небалансу замовника послуг транспортування природного газу за газову добу є позитивним (тобто коли подачі замовника послуг транспортування природного газу протягом газової доби перевищують його відбори);

маржинальна ціна придбання природного газу, якщо обсяг добового небалансу замовника послуг транспортування природного газу за газову добу є негативним (тобто коли відбори замовника послуг транспортування протягом газової доби перевищують його подачі).

Для цілей розрахунку плати за добовий небаланс замовника послуг транспортування, на якого в установленому порядку рішенням Кабінету

Міністрів України відповідно до статті 11 Закону України «Про ринок природного газу» покладені спеціальні обов'язки, щодо обсягів небалансу, який виник у межах виконання таких спеціальних обов'язків, використовується ціна продажу/придбання, що дорівнює:

у випадку продажу природного газу власного видобутку – ціні продажу (відповідно до рішення Кабінету Міністрів України);

у випадку постачання природного газу виробникам теплової енергії – ціні постачання (відповідно до рішення Кабінету Міністрів України);

у випадку постачання природного газу побутовим споживачам та релігійним організаціям – ціні придбання (відповідно до рішення Кабінету Міністрів України) у рамках виконання спеціальних обов'язків (якщо такі спеціальні обов'язки покладені на суб'єктів ринку природного газу).

9. Маржинальна ціна продажу та маржинальна ціна придбання природного газу розраховуються для кожної газової доби таким чином:

1) маржинальна ціна продажу є найменшим з таких значень:

найнижча ціна продажу будь-якого короткострокового стандартизованого продукту, стороною якого є оператор газотранспортної системи, що відноситься до газової доби (D);

середньозважена ціна короткострокових стандартизованих продуктів за газову добу (D), зменшена на величину коригування;

2) маржинальна ціна придбання є найбільшим з таких значень:

найвища ціна придбання будь-якого короткострокового стандартизованого продукту, стороною якого є оператор газотранспортної системи, що відноситься до газової доби (D);

середньозважена ціна короткострокових стандартизованих продуктів за газову добу (D), збільшена на величину коригування.

10. З метою визначення маржинальної ціни продажу, маржинальної ціни придбання й середньозваженої ціни оператором газотранспортної системи використовується інформація про операції, що відбуваються на торговій платформі, вибір якої погоджений Регулятором.

11. У випадку непогодження Регулятором відповідно до пункту 10 цієї глави торгової платформи маржинальна ціна продажу та маржинальна ціна придбання розраховуються для кожної газової доби таким чином:

маржинальна ціна продажу визначається шляхом зменшення вартості природного газу, придбаного оператором газотранспортної системи внаслідок отримання послуг балансування за цю газову добу, на величину коригування;

маржинальна ціна придбання визначається шляхом збільшення вартості природного газу, придбаного оператором газотранспортної системи внаслідок отримання послуг балансування за цю газову добу, на величину коригування.

12. У випадку якщо відповідно до пунктів 9 – 11 цієї глави визначення маржинальної ціни продажу та маржинальної ціни придбання природного газу є неможливим, формування ціни здійснюється наступним чином:

маржинальна ціна продажу визначається відповідно до ціни закупівлі природного газу оператором газотранспортної системи, яка сформувалася протягом газового місяця (M-1), зменшеної на величину коригування;

маржинальна ціна придбання визначається відповідно до ціни закупівлі природного газу оператором газотранспортної системи, яка сформувалася протягом газового місяця (M-1), збільшеної на величину коригування;

ціна закупівлі природного газу оператором газотранспортної системи, яка сформувалася протягом газового місяця (M-1), публікується оператором газотранспортної системи на інформаційній платформі та/або на його веб-сайті.

13. Оператор газотранспортної системи разом з наданням замовникам послуг транспортування інформації про їх добовий небаланс зобов'язаний повідомляти про застосований метод розрахунку маржинальної ціни придбання/продажу.

14. Величина коригування, визначена в пунктах 9, 11 та 12 цієї глави, становить 10 %.

15. Плата за добовий небаланс для замовника послуг транспортування природного газу розраховується без урахування величини коригування, якщо обсяг добового небалансу не перевищує допустиме відхилення. При цьому у випадку визначення маржинальної ціни продажу/придбання відповідно до пункту 9 цієї глави плата за добовий небаланс для замовника послуг транспортування розраховується виходячи із середньозваженої ціни короткострокових стандартизованих продуктів за газову добу (D).

16. У випадку позитивного небалансу допустиме відхилення розраховується щоденно та дорівнює 10 % від обсягів природного газу, поданих на точках виходу (за винятком віртуальної торгової точки) до газотранспортної системи у відповідну газову добу.

У випадку негативного небалансу допустиме відхилення розраховується щоденно та дорівнює 10 % від обсягів природного газу, поданих на точках входу (за винятком віртуальної торгової точки) до газотранспортної системи у відповідну газову добу.

У випадку якщо попередня щодобова алокація відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, відрізняється від остаточної щодобової алокації відборів/споживання, що не вимірюються щодобово, розмір допустимого відхилення збільшується на різницю між попередньою та остаточною алокацією.

У випадку якщо попередня щодобова алокація відбору оператором газорозподільної системи з метою покриття своїх потреб та виробничо-технологічних витрат відрізняється від остаточної щодобової алокації такого відбору, розмір допустимого відхилення збільшується на різницю між попередньою та остаточною щодобовою алокацією про обсяги відбору природного газу оператором газорозподільної системи для потреб та виробничо-технологічних витрат, але не більше 15 % від попередньої щодобової алокації відбору природного газу оператором газорозподільної системи з метою покриття своїх потреб та виробничо-технологічних витрат за відповідну газову добу.

17. На підставі остаточної алокації подач та відборів замовника послуг транспортування природного газу оператор газотранспортної системи здійснює розрахунок остаточної суми добового небалансу замовника послуг транспортування природного газу за кожну газову добу звітного місяця та визначає його остаточної плату за добовий небаланс за кожну газову добу і сумарно за звітний місяць.

18. Оператор газотранспортної системи до 12 числа газового місяця, наступного за звітним, надає замовнику послуг транспортування природного газу в електронному вигляді через інформаційну платформу інформацію про остаточної щодобові подачі та відбори (у розрізі споживачів замовника послуг транспортування природного газу), обсяги та вартість щодобових небалансів у звітному газовому місяці.

19. У випадку якщо загальна вартість щодобових негативних небалансів протягом звітного газового місяця перевищує загальну вартість щодобових позитивних небалансів протягом звітного газового місяця, оператор газотранспортної системи до 14 числа газового місяця, наступного за звітним, надсилає замовнику послуг транспортування природного газу рахунок на оплату за добовий небаланс (розмір визначається як різниця між загальною вартістю щодобових негативних небалансів протягом звітного газового місяця та загальною вартістю щодобових позитивних небалансів протягом звітного газового місяця). Замовник послуг транспортування природного газу має оплатити рахунок на оплату за добовий небаланс у строк до 20 числа місяця, наступного за звітним.

20. У випадку якщо загальна вартість щодобових позитивних небалансів протягом звітного газового місяця перевищує загальну вартість щодобових негативних небалансів протягом звітного газового місяця, оператор газотранспортної системи до 14 числа газового місяця, наступного за звітним, повідомляє замовника послуг транспортування природного газу про розмір грошових коштів, які підлягають виплаті замовнику (розмір визначається як різниця між загальною вартістю щодобових позитивних небалансів протягом

звітнього газового місяця та загальною вартістю щодобових негативних небалансів протягом звітнього газового місяця). Виплата грошових коштів здійснюється на рахунок замовника послуг транспортування природного газу у строк до 20 числа місяця, наступного за звітним.

За письмовою заявою замовника послуг транспортування природного газу оператор газотранспортної системи може здійснити зарахування плати за добовий небаланс на користь замовника послуг транспортування природного газу в якості попередньої оплати за добовий небаланс наступних періодів.

21. Оператор газотранспортної системи зобов'язаний вести окремий облік доходів та витрат, пов'язаних з вчиненням балансуючих дій.

7. Нейтральність балансування

1. Оператор газотранспортної системи не повинен отримувати фінансову вигоду або зазнавати фінансових втрат внаслідок сплати та отримання плати за добовий небаланс, витрат за вчинення балансуючих дій, пов'язаних зі своєю діяльністю з балансування.

2. З метою забезпечення принципів нейтральності балансування, які визначені у пункті 1 цієї глави, оператор газотранспортної системи щорічно здійснює оплату замовнику послуг транспортування природного газу або щоквартально стягує кошти із замовника послуг транспортування природного газу у порядку, визначеному цією главою.

3. Загальний розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам або оплаті замовниками оператору газотранспортної системи, визначається як різниця між коштами, які були отримані оператором газотранспортної системи або підлягають оплаті оператору газотранспортної системи (у тому числі у випадках розгляду спору у суді), та коштами, які були оплачені оператором газотранспортної системи або підлягають виплаті внаслідок здійснення оператором газотранспортної системи балансуючих дій протягом газового року. При цьому враховуються інші витрати та доходи оператора газотранспортної системи у порядку, встановленому цією главою.

4. Оператор газотранспортної системи при розрахунку нейтральної плати враховує:

будь-які витрати та доходи, що виникли в результаті плати за добовий небаланс;

будь-які витрати та доходи від діяльності, пов'язаної з вчиненням балансуючих дій (за винятком тих витрат, стосовно яких Регулятор повідомив про необґрунтованість їх понесення), а саме витрати, пов'язані з операціями купівлі-продажу короткострокових стандартизованих продуктів для цілей

балансуючих дій, а також витрати, пов'язані з виконанням договору про надання послуг балансування;

інші операційні витрати та доходи – відсотки банку на суми отриманого від замовників транспортних послуг фінансового забезпечення у формі грошових коштів.

5. Оператор газотранспортної системи зобов'язаний до 14 числа місяця, наступного за звітним, публікувати на своєму веб-сайті інформацію за попередній місяць про витрати та доходи, пов'язані із балансуванням, інформувати через інформаційну платформу замовників транспортних послуг про попередню плату за нейтральність балансування.

6. Нейтральність балансування забезпечується шляхом застосування виключно до замовників послуг транспортування природного газу плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовників послуг транспортування природного газу або виплачується їм пропорційно обсягам транспортування цього замовника протягом звітного кварталу.

Плата за нейтральність балансування (НП) розраховується окремо для кожного замовника послуг транспортування природного газу за формулою

$$\text{НП} = \text{СПН} \times \text{ОВГ},$$

де СПН – ставка плати за нейтральність балансування за звітний квартал, грн/тис. м³;

ОВГ – обсяг транспортування природного газу замовника протягом звітного кварталу, тис. м³.

7. Ставка плати за нейтральність балансування (СПН) визначається за формулою

$$\text{СПН} = \frac{\text{ВТ} - \text{ДХ}}{\text{СОТ}},$$

де ВТ – витрати оператора газотранспортної системи згідно з пунктом 4 цієї глави за звітний квартал;

ДХ – доходи оператора газотранспортної системи згідно з пунктом 4 цієї глави за звітний квартал;

СОТ – сумарні обсяги транспортування замовників протягом звітного кварталу, тис. м³.

Ставка плати за нейтральність балансування може бути:

позитивного значення (більше нуля) – у такому випадку плата за нейтральність балансування стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи;

від'ємного значення (менше нуля) – у такому випадку плата за нейтральність балансування оплачується замовнику послуг транспортування природного газу.

8. Оператор газотранспортної системи щоквартально до 12 числа місяця, наступного за звітним кварталом, здійснює публікацію розрахунку та величини ставки плати за нейтральність балансування, яка сформувалась за минулий квартал.

У випадку якщо ставка нейтральної плати більше нуля, оператор газотранспортної системи до 14 числа місяця, наступного за звітним кварталом, надає замовникам послуг транспортування природного газу рахунок на оплату плати за нейтральність балансування за минулий квартал, у якому надається розрахунок такої плати. Замовник послуг транспортування природного газу зобов'язаний до 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом, здійснити оплату нейтральної плати.

У випадку якщо ставка плати за нейтральність балансування менше нуля, оператор газотранспортної системи до 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом, здійснює оплату грошових коштів на рахунок замовника послуг транспортування природного газу у розмірі плати за нейтральність балансування, про що повідомляє замовника послуг через інформаційну платформу.».

11. Пункт 2 глави 1 розділу XVI викласти в такій редакції:

«2. Електронний обмін інформацією, пов'язаною з виконанням угод про взаємодію, технічних угод та договорів транспортування, повинен бути заснований на стандарті електронного обміну документів (EDI) у версії, розробленій для газової промисловості під назвою «EDIG@S» (описаній в документі Edig@s Message Implementation Guidelines, доступ до якого надається на сторінці <http://www.edigas.org>). У якості проміжного рішення для обміну даними можуть бути використані формати xls,xlsx. Також сторони можуть узгодити такі протоколи комунікацій: e-mail, або FTP, або AS4. Протокол AS4 може бути застосований для комунікації у разі наявності технічних можливостей в обох сторін для обміну інформацією у загальноєвропейському стандарті Edig@s.».

12. Доповнити Кодекс додатками 1 – 6, що додаються.

Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері

Т. Рябуха

Додаток 1
до Кодексу газотранспортної
системи
(пункт 2 глави 3 розділу IV)

Оформлюється на бланку користувача платформи (за наявності)

Повідомлення на створення (видалення або коригування) облікового запису уповноважених осіб користувача інформаційної платформи

1. Користувач інформаційної платформи:

Повне найменування згідно з установчими документами/прізвище, ім'я, по батькові енергопостачальника	
Місцезнаходження/місце проживання та поштова адреса, тел./факс, e-mail	
ЕІС-код	
Керівник	

Мета заяви:

- створення облікового запису уповноважених осіб
 коригування облікового запису уповноважених осіб
 видалення облікового запису уповноважених осіб

2. Уповноважені особи:

Прізвище, ім'я, по батькові	
Телефон (служб./моб./факс)	
Е-mail (для обміну даними з інформаційною платформою)	

3. Цим повідомленням підтверджую, що визначені в ньому уповноважені особи, що мають право доступу до інформаційної платформи від імені користувача платформи, ознайомлені з вимогами Кодексу газотранспортної системи та інструкціями оператора газотранспортної системи щодо взаємодії з інформаційною платформою та зобов'язуються їх дотримуватися, у тому числі дотримуватись заходів безпеки щодо доступу до платформи та інтерфейсу користувача платформи сторонніми особами.

Примітки:

1. До повідомлення додаються письмові довіреності, видані користувачем інформаційної платформи на кожному уповноважену особу, що має право доступу до інформаційної платформи від імені користувача платформи.
2. Довіреності на уповноважених осіб не можуть містити будь-яких застережень.
3. Усі поля цього повідомлення повинні бути заповнені.

(дата)

(підпис)

I. Узагальнений технічний стан об'єктів газових мереж Оператора газотранспортної системи

№ з/п	Назва обладнання	Одиниця виміру	Технічний стан на початок прогнозного періоду	Обсяги запланованих робіт на 1-й базовий період, тис. грн			Обсяги запланованих робіт на 3-й базовий період, тис. грн	Прогнозний технічний стан на кінець прогнозного періоду з урахуванням обсягів запланованих робіт
				5	6	7		
1	Газопроводи	3	4	5	6	7	8	
1	У т. ч. з терміном експлуатації до 25 років	км						
	від 25 до 40 років							
	понад 40 років							
2	Газопроводи	км						
	у задовільному стані							
	підлягає реконструкції							
3	у задовільному стані	од.						
	підлягає капітальному ремонту							
	підлягає повній заміні							
4	ГРС	од.						
	у задовільному стані							
	підлягає реконструкції							
5	підлягає капітальному ремонту	од.						
	підлягає повній заміні							
	Компресорні станції							
6	у задовільному стані	%						
	підлягає реконструкції							
	підлягає повній заміні							
7	Відносна частота аварій	км						
	у задовільному стані							
	підлягає реконструкції							
8	підлягає капітальному ремонту	км						
	підлягає повній заміні							
	Захищеність газопроводів, %							
9	усього,	км						
	Довжина газопроводу, де не забезпечено мінімально необхідний захисний потенціал на газопроводі згідно з ДСТУ							
	Інше (позирувати)							
10	у задовільному стані	од.						
	підлягає реконструкції							
	підлягає капітальному ремонту							
11	підлягає повній заміні	од.						
	у задовільному стані							
	підлягає реконструкції							

II. Узагальнений технічний стан колісних транспортних засобів, спеціальних машин та механізмів, виконаних на колісних шасі

Продовження додатка 2

№ з/п	Назва показника	Поставник на кінець року				(прогнозовий період) з урахуванням обсягів запланованих робіт	
		Одиниця виміру	(базовий період-1)	(базовий період)	6		
1	2	3	4	5	6	7	
1	Загальна кількість колісної техніки, з них: у задовільному стані потребуєть капітального ремонту підлягають списанню	ОЛ					
		%					
		ОЛ					
		%					
2	Вантажні автомобілі, з них: у задовільному стані потребуєть капітального ремонту підлягають списанню	ОЛ					
		%					
		ОЛ					
		%					
3	Ніткові автомобілі, з них: у задовільному стані потребуєть капітального ремонту підлягають списанню	ОЛ					
		%					
		ОЛ					
		%					
4	Автомобілі, з них: у задовільному стані потребуєть капітального ремонту підлягають списанню	ОЛ					
		%					
		ОЛ					
		%					
5	Міксовантажі, з них: у задовільному стані потребуєть капітального ремонту підлягають списанню	ОЛ					
		%					
		ОЛ					
		%					
6	Автокрани, з них: у задовільному стані потребуєть капітального ремонту підлягають списанню	ОЛ					
		%					
		ОЛ					
		%					
7	Трактори та будівельна техніка, з них: у задовільному стані потребуєть капітального ремонту підлягають списанню	ОЛ					
		%					
		ОЛ					
		%					
8	Інші види колісної техніки (реалізувані), з них: у задовільному стані потребуєть капітального ремонту підлягають списанню	ОЛ					
		%					
		ОЛ					
		%					

III. Узагальнений технічний стан приладів контролю та діагностики

№ з/п	Назва показника	Показник на кінець року				(прогнозний період) з урахуванням обсягів запланованих робіт	
		Одиниця виміру	(базовий період-2)	(базовий період-1)	(базовий період)		
1	2	3	4	5	6	7	
1	Проведення діагностики та контролю, з них: у задовільному стані потребують капітального ремонту підлягають списанню	Од.					
		%					
		Од.					
		%					
2	Газоаналізатори, з них: у задовільному стані потребують капітального ремонту підлягають списанню	Од.					
		%					
		Од.					
		%					
3	Трасощукачі, з них: у задовільному стані потребують капітального ремонту підлягають списанню	Од.					
		%					
		Од.					
		%					
4	Інші прилади (розшифрувати), з них: у задовільному стані потребують капітального ремонту підлягають списанню	Од.					
		%					
		Од.					
		%					

IV. Узагальнений стан комп'ютерної техніки

Стан комп'ютерної техніки на початок прогнозного періоду		
Група за роком випуску	Кількість, од.	%
Комп'ютери (базовий період-3) року випуску		
Комп'ютери (базовий період-2) року випуску		
Комп'ютери (базовий період-1) року випуску		
Комп'ютери (базовий період) року випуску		
Усього		

План розвитку газотранспортної системи на 20__—20__ роки
Оператора газотранспортної системи _____
на перший рік

Блок	№ діл	Найменування	Назва заходу (розшифрувати по класифікації)	Інвентарний номер	Рік вводу в експлуатацію	Планований рік вводу з експлуатації	Причина включення	Назва робіт (розшифрувати по кожному виду робіт)	Од. виміру	Усього в кількісному вирозі, тис. грн без ПДВ	Обсяг фінансування, тис. грн без ПДВ	Вартість 1 одиниці (вартість 1 км)	Замочити квартал завершених робіт	Індекс досягнень в якому відношенні оборудування	Продуктивність (на расхонок пробітку)	Примітки	Джерело фінансування		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
ЕКСПЛУАТАЦІЯ МЕРЕЖ	I. Газопроводи																		
	Газотранспортні мережі	Будівництво	Капремонт																
		Реконструкція	Інше																
		Інше																	
	Відомочені пристрої	Будівництво	Капремонт																
		Реконструкція	Технічне переоснащення																
		Інше																	
	ГРС	Будівництво	Капремонт																
		Реконструкція	Технічне переоснащення																
		Інше																	
КС	Будівництво	Капремонт																	
	Реконструкція	Технічне переоснащення																	
	Інше																		
Інше																			
АВТО	Спеціалізована техніка	Капремонт																	
	Продукція	Інше																	
	Лексовий автопарк	Продукція																	
ВТБ	Оперативний облік	Спеціалізований	Дублюючий облік																
		Капремонт вузла обліку газу																	
		Встановлення обліку ГРС, КС																	
	Спеціалізовані лабораторії	Будівництво	Капремонт																
		Модернізація																	
Експлуатаційне обслуговування та спеціальні засоби для забезпечення технічних перевірок	Приспорої передавання інформації з вузла обліку																		
Прилади	Прилади, системи	Придбання	Диспетчеризація																
		Заміна																	
		Капремонт																	
ІТ	Обладнання	Заміна	Модернізація																
		Заміна	Обслуговування																
	ІТ послуги	Телеком	Сторінка																
		Інше																	
VII. Заходи, спрямовані на зменшення виробничих витрат та операційних витрат при реалізації газу																			
VIII. Придбання спеціальних працездатних обладнання та забезпечення експлуатаційних витрат при реалізації газу																			
IX. Вириндження та розвиток інформаційних технологій																			
X. Інше																			

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

27.12.2017 № 1437

**Зміни
до Кодексу газорозподільних систем**

I. У розділі I:

1. У главі 1:

1) абзац сьомий пункту 2 викласти в такій редакції:

«Порядок взаємовідносин оператора газорозподільної системи з оператором газотранспортної системи, у тому числі пов'язаних з прийманням-передачею природного газу в точках виходу з газотранспортної системи до газорозподільної системи, зокрема щодо якості та обліку природного газу (у тому числі приладового), а також з обміном даних щодо прогнозів відборів/споживання природного газу по споживачах та фактичних обсягів споживання ними природного газу, регулює Кодекс газотранспортної системи, затверджений постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1378/27823 (далі – Кодекс ГТС), договір транспортування природного газу та технічна угода (за наявності), що укладені між сторонами.»;

2) у пункті 4:

абзац другий виключити.

У зв'язку з цим абзаци третій – вісімдесят шостий вважати відповідно абзацами другим – вісімдесят п'ятим;

після абзацу двадцятого доповнити новим абзацом двадцять першим такого змісту:

«інформаційна платформа – електронна платформа оператора газотранспортної системи у формі веб-додатка в мережі Інтернет, створена відповідно до вимог Кодексу ГТС;».

У зв'язку з цим абзаци двадцять перший – вісімдесят п'ятий вважати відповідно абзацами двадцять другим – вісімдесят шостим;

абзац п'ятдесят п'ятий після слів «підключення до» доповнити словами та символом «газорозподільної системи/підключення до»;

абзац п'ятдесят шостий виключити.

У зв'язку з цим абзаци п'ятдесят сьомий – вісімдесят шостий вважати відповідно абзацами п'ятдесят шостим – вісімдесят п'ятим;

після абзацу шістдесят восьмого доповнити новим абзацом шістдесят дев'ятим такого змісту:

«прогноз відборів/споживання природного газу – формування та подання Оператором ГРМ відповідно до вимог Кодексу ГТС прогнозних обсягів споживання природного газу по кожному споживачу на кожному газову добу;».

У зв'язку з цим абзаци шістдесят дев'ятий – вісімдесят п'ятий вважати відповідно абзацами сімдесятим – вісімдесят шостим;

абзац сімдесят третій замінити двома новими абзацами такого змісту:

«Реєстр споживачів постачальника – перелік споживачів, які в установленому Кодексом ГТС порядку закріплені в інформаційній платформі оператора газотранспортної системи за певним постачальником у розрахунковому періоді;

розрахунковий період – газова доба та/або газовий місяць, визначені Кодексом ГТС на ринку природного газу, щодо якої (якого) визначаються прогнози відборів/споживання природного газу та фактичне споживання природного газу по споживачу і здійснюються відповідні розрахунки між споживачем та Оператором ГРМ;».

У зв'язку з цим абзаци сімдесят четвертий – вісімдесят шостий вважати відповідно абзацами сімдесят п'ятим – вісімдесят сьомим;

абзац сімдесят восьмий після слів та знака «юридична особа,» доповнити словами, символом та знаком «об'єкти якої в установленому порядку підключені до/через ГРМ Оператора ГРМ,».

2. У пункті 6 глави 3:

абзац другий викласти в такій редакції:

«присвоє споживачу (точці комерційного обліку), у тому числі побутовому споживачу, персональний ЕІС-код суб'єкта ринку природного газу та передає його Оператору ГТС для ідентифікації споживача в інформаційній платформі Оператора ГТС, у тому числі для цілей закріплення споживача в Реєстрі споживачів відповідного постачальника та здійснення оперативних заходів при запровадженні процедури зміни його постачальника;»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«забезпечує формування та передачу даних прогнозів відборів/споживання природного газу та обсягів фактичного споживання природного газу споживачем Оператору ГТС у порядку, визначеному Кодексом ГТС та цим Кодексом.».

II. У розділі VI:

1. У главі 1:

1) в абзаці першому пункту 2 символи та слово «(постачання)» виключити;

2) абзац третій пункту 3 викласти в такій редакції:

«реєстрації суб'єкта ринку природного газу на інформаційній платформі Оператора ГТС, а для суб'єктів ринку природного газу, що є споживачами, – включення до Реєстру споживачів постачальника на відповідний розрахунковий період;».

2. Підпункти 1 – 3 пункту 2 глави 3 викласти в такій редакції:

«1) присвоює споживачу (у тому числі побутовому споживачу) персональний ЕІС-код як суб'єкту ринку природного газу та в установленому законодавством порядку передає його Оператору ГТС для можливості ідентифікації споживача в інформаційній платформі Оператора ГТС, у тому числі для цілей закріплення споживача в Реєстрі споживачів відповідного постачальника та здійснення оперативних заходів при запровадженні процедури зміни постачальника;

2) надає послугу споживачу із забезпечення цілодобового доступу до ГРМ у межах приєднаної потужності його об'єкта для можливості споживання ним відповідних об'ємів природного газу, виділених постачальником природного газу;

3) забезпечує формування та передачу прогнозів відборів/споживання природного газу та обсягів фактичного споживання природного газу споживачем Оператору ГТС у порядку, визначеному Кодексом ГТС та цим Кодексом.».

3. У главі 5:

1) у пункті 1:

в абзаці другому слова та символи «наявності у споживача (його постачальника) підтверджених обсягів природного газу (лімітів)» замінити словами «включення споживача до Реєстру споживачів будь-якого постачальника»;

в абзаці четвертому слова та символи «набуття підтверджених обсягів природного газу (лімітів)» замінити словами «включення споживача до Реєстру споживачів постачальника»;

2) пункти 2 – 4 викласти в такій редакції:

«2. Фактичний розподіл природного газу для потреб споживача здійснюється Оператором ГРМ у загальному потоці природного газу від точок його надходження в ГРМ до пунктів призначення споживача.

3. За відсутності у споживача діючого постачальника (якщо споживач не включений до Реєстру споживачів будь-якого постачальника) у відповідному розрахунковому періоді споживач не має права здійснювати відбір/споживання

природного газу з газорозподільної системи та має подати до Оператора ГРМ письмову заяву про припинення розподілу природного газу на його об'єкт.

4. Якщо за результатами споживання природного газу у період відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника (несанкціонований відбір природного газу) Оператор ГТС при забезпеченні заходів балансування за підсумками газового місяця за процедурою, визначеною Кодексом ГТС, віднесе такі обсяги (неврегульований небаланс) на Оператора ГРМ, тоді споживач має компенсувати Оператору ГРМ вартість таких обсягів, що розраховується за формулою

$$B = V_{\phi} \times \text{Ц} \times K,$$

де B – вартість природного газу, яка компенсується Оператору ГРМ;

V_{ϕ} – об'єм (обсяг) природного газу, фактично спожитий споживачем за період відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника;

Ц – ціна закупівлі природного газу Оператором ГРМ для покриття втрат і виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ у відповідний період. Оператор ГРМ щомісячно публікує на своєму веб-сайті інформацію про таку ціну та період її дії;

K – коефіцієнт компенсації, який визначається на рівні 1,5.

При цьому якщо неврегульований небаланс станеться внаслідок відмови в доступі до об'єкта споживача для здійснення Оператором ГРМ припинення розподілу природного газу або внаслідок невиконання споживачем письмової вимоги Оператора ГРМ самостійно припинити (обмежити) споживання природного газу, коефіцієнт компенсації має становити 2.».

4. Пункт 3 глави 6 викласти в такій редакції:

«3. Періодом для здійснення розрахунків за договором розподілу природного газу є календарний місяць.».

5. Підпункт 2 пункту 1 глави 7 викласти в такій редакції:

«2) відсутність споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді;».

III. У розділі IX:

1. В абзаці першому пункту 2 глави 1 слова «та їх постачальників» виключити.

2. У главі 3:

1) у назві глави слова «та алокації» виключити;

2) абзац перший пункту 1 викласти в такій редакції:

«1. Визначення об'єму споживання (розподілу) природного газу по об'єкту споживача, що не є побутовим, здійснюється на межі балансової належності між Оператором ГРМ і споживачем на підставі даних комерційних ВОГ, визначених договором розподілу природного газу між Оператором ГРМ і споживачем, та з урахуванням вимог цього Кодексу та договору.»;

3) пункти 2 та 3 викласти в такій редакції:

«2. Для визначення об'єму споживання (розподілу) природного газу приймаються дані комерційного вузла обліку Оператора ГРМ. У разі відсутності комерційного вузла обліку в Оператора ГРМ приймаються дані комерційного вузла обліку споживача.

3. Періодом, за який по об'єкту споживача визначається загальний фактичний об'єм (обсяг) споживання (розподілу) природного газу, є календарний місяць. При цьому відповідно до вимог Кодексу ГТС Оператор ГРМ на щоденній основі забезпечує передачу Оператору ГТС через його інформаційну платформу інформації про прогноз відборів/споживання природного газу по споживачу на кожну наступну газову добу протягом газової доби (оновлені прогнози), а також надає дані про фактичний (попередній) обсяг природного газу, спожитий за кожну попередню газову добу.

Прогноз добового відбору/споживання природного газу по споживачу визначається Оператором ГРМ виходячи із розрахункових (прогнозних) даних, що ґрунтуються на статистиці його фактичних добових (за їх наявності) та/або місячних обсягів споживання природного газу за попередні три роки, та враховує зміни температури навколишнього середовища, профілі споживання, дні тижня, сезон відпусток та інші параметри, що впливають на добовий відбір/споживання природного газу. При цьому якщо комерційний вузол обліку природного газу по споживачу в установленому порядку обладнаний засобами дистанційної передачі даних, прогноз відбору/споживання природного газу, що надається Оператором ГРМ протягом газової доби, визначається Оператором ГРМ виходячи із фактичних даних, зчитаних з комерційних вузлів обліку природного газу.

Обсяг природного газу, спожитий споживачем за попередню газову добу, визначається Оператором ГРМ на рівні останнього оновленого прогнозу на цю добу, здійсненого Оператором ГРМ у попередній добі. Такі дані корегуються Оператором ГТС відповідно до вимог Кодексу ГТС виходячи з даних про фактичне споживання природного газу споживачем за підсумками газового місяця, у тому числі які ґрунтуються на даних обчислювача/коректора (за його наявності), що надають можливість встановити за результатами місяця фактичне щодобове споживання природного газу. Якщо комерційний вузол обліку природного газу по споживачу в установленому порядку обладнаний засобами дистанційної передачі даних, обсяг природного газу, спожитий

споживачем за попередню газову добу, визначається виходячи із фактичних даних, зчитаних з комерційного вузла обліку природного газу.

По споживачах, комерційні вузли обліку природного газу яких не обладнані засобами дистанційної передачі даних, з метою забезпечення меншого відхилення прогнозу відбору/споживання природного газу від даних фактичного споживання за газову добу (що дозволить зменшити обсяги небалансу діючого постачальника споживача) за домовленістю сторін (Оператора ГРМ та споживача) може бути погоджена процедура передачі споживачем даних про фактичне споживання природного газу за попередню газову добу.»;

4) у пункті 4:

абзац перший викласти в такій редакції:

«4. Споживач, який є власником комерційного ВОГ, зобов'язаний протягом трьох календарних днів після закінчення розрахункового газового місяця надати Оператору ГРМ у спосіб та за формою, визначеними договором розподілу природного газу, звіт про дані комерційного вузла обліку за розрахунковий період. При цьому якщо комерційний ВОГ обладнаний обчислювачем чи коректором об'єму природного газу, до звіту додаються роздруковані звіти з обчислювача чи коректора об'єму природного газу про добові та/або погодинні дані споживання природного газу, протокол про втручання в роботу комерційного ВОГ та протокол аварійних/діагностичних повідомлень.»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«У разі ненадання споживачем звіту про дані комерційного ВОГ протягом трьох календарних днів після закінчення розрахункового місяця та за відсутності переданої (зчитаної) з нього інформації засобами дистанційної передачі даних, а також за відсутності контрольного зняття показань ЗВТ (у тому числі через відмову в доступі до об'єкта споживача) протягом розрахункового періоду об'єм спожитого (розподіленого) природного газу за розрахунковий період визначається за сумою обсягів добового споживання; переданих Оператором ГРМ за процедурою Кодексу ГТС до Оператора ГТС протягом газового місяця. У такому разі Оператор ГРМ не пізніше десятого числа місяця, наступного за розрахунковим, направляє споживачу письмові пояснення про зміну режиму нарахування разом з актом приймання-передачі природного газу за попередній розрахунковий місяць.»;

5) підпункти 1 – 4 пункту 5 викласти в такій редакції:

«1) визначення загального об'єму споживання (розподілу) природного газу по об'єкту споживача за розрахунковий період з урахуванням передбачених цим Кодексом (договором розподілу природного газу) регламентних процедур щодо визначення об'ємів споживання (розподілу) природного газу;

2) переведення визначеного загального об'єму споживання (розподілу) природного газу в одиниці енергії (обсяг) відповідно до розділу XV цього Кодексу;

3) складення акта приймання-передачі природного газу по об'єкту споживача за розрахунковий газовий місяць із зазначенням величини об'єму (м куб.) та обсягу (за трьома одиницями виміру – кВт·год, Гкал, МДж) споживання (розподілу) природного газу та передачі його споживачу;

4) передачу даних Оператору ГТС про фактичний об'єм (м куб.) та обсяг (за трьома одиницями виміру – кВт·год, Гкал, МДж) розподілу та споживання природного газу по об'єкту споживача у порядку, визначеному Кодексом ГТС.»;

6) абзац перший пункту 6 викласти в такій редакції:

«6. Визначені Оператором ГРМ в акті приймання-передачі природного газу фактичні об'єм та обсяг розподілу та споживання природного газу по об'єкту споживача за підсумками розрахункового періоду (календарного місяця) передаються Оператору ГТС у встановленому Кодексом ГТС порядку для проведення ним остаточної алокації по постачальнику споживача і є підставою для їх використання у взаємовідносинах між суб'єктами ринку природного газу, у тому числі для взаєморозрахунків між споживачем та його постачальником.»;

7) пункт 7 виключити.

У зв'язку з цим пункти 8 – 9 вважати відповідно пунктами 7 – 8;

8) пункт 7 викласти в такій редакції:

«7. За наявності розбіжностей у частині визначення об'єму та/або обсягу спожитого (розподіленого) природного газу вони підлягають урегулюванню відповідно до умов договору розподілу природного газу, а у разі недосягнення згоди – у судовому порядку. До вирішення цього питання об'єм (обсяг) спожитого (розподіленого) природного газу встановлюється відповідно до даних Оператора ГРМ.».

3. У главі 4:

1) у назві глави слова «та алокації» виключити;

2) абзаци перший та другий пункту 1 викласти в такій редакції:

«1. Визначення фактичного об'єму споживання (розподілу) природного газу по об'єкту побутового споживача здійснюється на межі балансової належності між Оператором ГРМ і побутовим споживачем на підставі даних лічильника природного газу з урахуванням вимог цього Кодексу та договору.

Для визначення фактичного об'єму споживання (розподілу) природного газу приймаються дані лічильника газу Оператора ГРМ.»;

3) пункт 2 викласти в такій редакції:

«2. Періодом, за який по об'єкту побутового споживача визначається об'єм та обсяг спожитого (розподіленого) природного газу, є календарний місяць. При цьому відповідно до вимог Кодексу ГТС Оператор ГРМ на щоденній основі забезпечує передачу Оператору ГТС через його інформаційну платформу інформації про прогноз відборів/споживання природного газу по побутовому споживачу на кожну наступну газову добу протягом газової доби (оновлені прогнози), а також надає дані про фактичний (попередній) обсяг природного газу, спожитий за кожну попередню газову добу.

Прогноз добового відбору/споживання природного газу по побутовому споживачу визначається Оператором ГРМ виходячи із розрахункових (прогнозних) даних, що ґрунтуються на статистиці його фактичних добових (за їх наявності) та/або місячних обсягів споживання природного газу за попередні три роки, та враховує зміни температури навколишнього середовища, профілі споживання, дні тижня, сезон відпусток та інші параметри, що впливають на добовий відбір/споживання природного газу. Якщо лічильник газу по побутовому споживачу обладнаний в установленому порядку засобами дистанційної передачі даних, прогноз відбору/споживання природного газу, що надається Оператором ГРМ протягом газової доби, визначається Оператором ГРМ виходячи із фактичних даних, зчитаних з лічильника газу.

Обсяг природного газу, спожитий побутовим споживачем за попередню газову добу, визначається на рівні останнього оновленого прогнозу на цю добу, здійсненого Оператором ГРМ у попередній добі. При цьому такі дані корегуються Оператором ГТС відповідно до вимог Кодексу ГТС виходячи з даних про фактичне споживання природного газу споживачем за підсумками газового місяця. Якщо лічильник газу по побутовому споживачу обладнаний в установленому порядку засобами дистанційної передачі даних, обсяг природного газу, спожитий побутовим споживачем за попередню газову добу, визначається Оператором ГРМ виходячи із фактичних даних, зчитаних з лічильника газу.»;

4) у пункті 3:

в абзаці першому символ та слово «/поставленого» виключити;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«Якщо побутовий споживач, який не забезпечений лічильником газу (індивідуальним або загальнобудинковим), відмовляється від його встановлення за рахунок Оператора ГРМ (що підтверджується актом про порушення, складеним відповідно до вимог глави 5 розділу XI цього Кодексу), фактичний об'єм спожитого (розподіленого) природного газу по побутовому споживачу за відповідний календарний місяць визначається за граничними

об'ємами споживання природного газу населенням, визначеними у додатку 15 до цього Кодексу.»;

5) в абзаці другому пункту 4 символи та слово «(алокція)» виключити;

б) абзаци перший – четвертий пункту 5 викласти в такій редакції:

«5. Після визначення за підсумками розрахункового періоду (газового місяця) об'єму розподіленого та спожитого природного газу по об'єкту побутового споживача Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку здійснює переведення величини об'єму природного газу в обсяг розподіленої (спожитої) енергії за трьома одиницями виміру: у кВт·год, Гкал, МДж.

Дані про об'єм (м куб.) та обсяг (кВт·год, Гкал, МДж) розподіленого споживачу (спожитого ним) природного газу за розрахунковий період (газовий місяць) зазначаються Оператором ГРМ в особистому кабінеті споживача на сайті Оператора ГРМ (за наявності) та/або в рахунку про сплату послуги за договором розподілу природного газу.

Оператор ГРМ відповідно до вимог Кодексу ГТС передає інформацію про об'єм та обсяг розподіленого споживачу (спожитого ним) природного газу за відповідний період Оператору ГТС для проведення ним остаточної алокації по постачальнику споживача.

Визначені за умовами цієї глави та договору розподілу природного газу об'єми та обсяги розподілу та споживання природного газу є обов'язковими для їх використання у взаємовідносинах між побутовим споживачем та його постачальником.»;

б) пункт 6 виключити.

IV. У розділі X:

1. В абзаці другому пункту 6 глави 4 слова та символи «підтвердженого обсягу природного газу по об'єкту споживача (суб'єкту ринку природного газу)» замінити словами та знаком «відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника, а для іншого суб'єкта ринку природного газу за відсутності його реєстрації на інформаційній платформі Оператора ГТС».

2. В абзаці третьому пункту 2 глави 5 слова «підтверджених обсягів природного газу» замінити словами та знаком «відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника, а для іншого суб'єкта ринку природного газу за відсутності його реєстрації на інформаційній платформі Оператора ГТС».

V. У підпункті 1 пункту 2 глави 6 розділу XI слова «підтвердженого обсягу природного газу» замінити словами та цифрами «середньодобового споживання за попередні 12 місяців».

VI. У розділі XII:

1. Пункт 8 глави 1 викласти в такій редакції:

«8. Порядок обміну даними між Оператором ГРМ та Оператором ГТС щодо прогнозів відбору/споживання природного газу та фактичних об'ємів/обсягів природного газу за суб'єктами ринку природного газу на території ліцензованої діяльності Оператора ГРМ регулюється вимогами Кодексу ГТС та договором транспортування природного газу, укладеним між Оператором ГТС та Оператором ГРМ.»

2. Главу 2 виключити.

VII. У главі 3 розділу XIV:

1. У пункті 1:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

«1) відомості прогнозу відборів/споживання природного газу по споживачах, відбори/споживання яких не вимірюються щодобово та які перебувають у газорозподільній зоні Оператора ГРМ;»;

у підпункті 3 знаки та слова «, підтвердження змінених номінацій, які виникають через появу перебоїв» виключити.

VIII. Пункт 3 розділу I додатка 2 виключити.

IX. У розділі III Додатка 11:

1. У підпункті 4 пункту 1 слова «набуття Замовником підтверджених обсягів природного газу на відповідний період» замінити словами та знаками «включення Замовника, що є споживачем, до Реєстру споживачів будь-якого постачальника».

2. У підпункті 4 пункту 3 слова та символи «набуття Замовником (власником об'єкта) підтверджених обсягів природного газу» замінити словами та знаками «включення Замовника, що є споживачем, до Реєстру споживачів будь-якого постачальника».

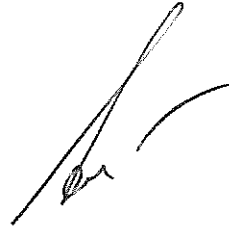
X. У розділі III Додатка 12:

1. У підпункті 7 пункту 1 слова та символи «набуття Замовником (суміжним суб'єктом ринку природного газу) підтверджених обсягів

природного газу на відповідний період» замінити словами та знаками «включення Замовника, що є споживачем, до Реєстру споживачів будь-якого постачальника».

2. У підпункті 6 пункту 3 слова та символи «набуття замовником (власником об'єкта) підтверджених обсягів природного газу» замінити словами, символами та знаками «включення Замовника (власника об'єкта), що є споживачем, до Реєстру споживачів будь-якого постачальника».

Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері

Т. Рябуха

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг

27.12.2017 № 1437

Зміни до Правил постачання природного газу

1. У розділі I:

1) абзац перший пункту 3 доповнити знаками та словами «, та після включення споживача до Реєстру споживачів постачальника в інформаційній платформі Оператора ГТС у відповідному розрахунковому періоді в порядку, визначеному Кодексом газотранспортної системи. Постачальник не має права реєструвати споживача у власному Реєстрі споживачів постачальника у розрахунковому періоді, не погодженому зі споживачем»;

2) у пункті 5:

абзац третій викласти в такій редакції:

«діючий постачальник – постачальник природного газу, до Реєстру споживачів якого включений споживач у відповідному періоді постачання;»;

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом шостим такого змісту:

«інформаційна платформа – це електронна платформа Оператора ГТС у вигляді веб-додатка в мережі Інтернет, створена відповідно до вимог Кодексу газотранспортної системи;».

У зв'язку з цим абзаци шостий – дев'ятнадцятий вважати відповідно абзацами сьомим – двадцятим;

абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

«підтверджений обсяг природного газу – плановий об'єм (обсяг) природного газу, обумовлений договором постачання природного газу між споживачем та постачальником на відповідний розрахунковий період, який має бути поставлений споживачу відповідно до умов цього договору;»;

після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом сімнадцятим такого змісту:

«Реєстр споживачів постачальника – перелік споживачів, які в установленому Кодексом газотранспортної системи порядку закріплені в інформаційній платформі Оператора ГТС за певним постачальником у розрахунковому періоді;».

У зв'язку з цим абзаци сімнадцятий – двадцятий вважати відповідно абзацами вісімнадцятим – двадцять першим;

абзац вісімнадцятий викласти в такій редакції:

«розрахунковий період – газова доба та/або газовий місяць, визначені Кодексом газотранспортної системи на ринку природного газу, щодо якої (якого) між споживачем та його постачальником визначаються певні обсяги відбору/споживання природного газу та здійснюються відповідні розрахунки;».

2. У розділі II:

1) абзац п'ятий пункту 1 викласти в такій редакції:

«включення споживача до Реєстру споживачів постачальника у відповідному розрахунковому періоді;»;

2) у пункті 3:

в абзаці третьому слово «підтвердженого» виключити;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«договір постачання природного газу укладається на весь очікуваний обсяг споживання природного газу в розрахунковому періоді, необхідний споживачу, або по його точці комерційного обліку, якій присвоєно окремий ЕІС-код.»;

3) у пункті 5:

підпункт 5 викласти в такій редакції:

«5) річні, місячні та/або добові обсяги природного газу, у тому числі в розрізі точок комерційного обліку (за необхідності), та/або допустиме їх відхилення;»;

у підпункті 6 слова та символи «договірних планових об'ємів (обсягів) постачання/споживання» замінити словами «підтверджених обсягів»;

у підпункті 7 слово «відповідного» замінити словом «розрахункового»;

підпункт 18 після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«З метою недопущення постачальником небалансу між обсягами природного газу, поданими ним у газотранспортну систему для потреб своїх споживачів, та обсягами природного газу, відібраними/спожитими його споживачами, у договорі постачання природного газу за домовленістю сторін (споживача та постачальника) може бути визначена процедура передачі споживачем даних про фактичне споживання природного газу за попередню газову добу.».

У зв'язку з цим абзаци другий – третій вважати відповідно абзацами третім – четвертим;

4) у пункті 9:

в абзаці першому слова «необхідним підтвердженим обсягом природного газу на визначений договором період» замінити словами «необхідними

підтвердженими обсягами природного газу відповідно до умов договору постачання природного газу»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«За умови дотримання споживачем умов договору постачання природного газу постачальник зобов'язаний забезпечити своєчасну реєстрацію споживача в Реєстрі споживачів постачальника (на інформаційній платформі Оператора ГТС) у відповідному розрахунковому періоді.»;

в абзаці четвертому слова «або в неповному обсязі узгодження з Оператором ГТС підтвердженого обсягу природного газу для потреб споживача» замінити словами «включення споживача до Реєстру споживачів постачальника»;

5) у пункті 10:

абзац перший виключити.

У зв'язку з цим абзаци другий – шостий вважати відповідно абзацами першим – п'ятим;

абзац другий виключити.

У зв'язку з цим абзаци третій – п'ятий вважати відповідно абзацами другим – четвертим;

в абзаці другому слова «базу даних» замінити словами «інформаційну платформу»;

в абзаці третьому слова та знак «в порядку, встановленому Кодексом газотранспортної системи» замінити словами «відповідно до умов договору постачання природного газу»;

6) абзац третій пункту 13 викласти в такій редакції:

«перевищення підтвердженого обсягу природного газу, якщо інше не передбачено договором постачання природного газу»;

7) абзац другий пункту 14 після слів та символів «письмове повідомлення (з позначкою про вручення)» доповнити словами та символами «про необхідність здійснення ним заходів з припинення/обмеження розподілу/транспортування природного газу споживачу»;

8) у пункті 17 слова та символи «та/або підтвердженого обсягу природного газу» замінити символами, словами та знаком «(тобто в ситуації, коли споживач не включений до Реєстру споживачів будь-якого постачальника)»;

9) у пункті 19:

абзаци третій та четвертий викласти в такій редакції:

«забезпечувати постачання природного газу на умовах, визначених договором постачання природного газу»;

забезпечувати відповідно до вимог Кодексу газотранспортної системи своєчасну реєстрацію споживача у власному Реєстрі споживачів на інформаційній платформі Оператора ГТС за умови дотримання споживачем укладеного із постачальником договору постачання природного газу;»;

після абзацу одинадцятого доповнити новими абзацами дванадцятим та тринадцятим такого змісту:

«у випадку ініціювання виключення споживача із Реєстру споживачів постачальника своєчасно (одночасно з наданням повідомлення Оператору ГТС відповідно до вимог Кодексу газотранспортної системи) повідомляти споживача про вчинення таких дій;

укласти договір припинення (обмеження) постачання природного газу з Оператором ГРМ, у газорозподільній зоні якого розташований споживач такого постачальника;».

У зв'язку з цим абзац дванадцятий вважати абзацом чотирнадцятим;

10) у пункті 20:

в абзаці дев'ятому слова та знак «або недостатності підтвердженого обсягу природного газу, виділеного споживачу» замінити словами «споживача у розрахунковому періоді в Реєстрі будь-якого постачальника на інформаційній платформі Оператора ГТС»;

в абзаці десятому слова та символ «перевитрат добової норми та/або місячного» замінити словом «перевищення»;

11) в абзаці третьому пункту 21 слова та цифри «якщо його річний обсяг споживання природного газу перевищує 30 млн куб. метрів» замінити словами «але на різні розрахункові періоди».

3. У розділі III:

1) пункт 1 після абзацу третього доповнити новим абзацом четвертим такого змісту:

«включення споживача до Реєстру споживачів постачальника у відповідному розрахунковому періоді;».

У зв'язку з цим абзац четвертий вважати відповідно абзацом п'ятим;

2) в абзаці третьому пункту 6 знаки та слова «, та на строк, який кратний величині розрахункового періоду» замінити словами «в розрахунковому періоді»;

3) в абзаці першому пункту 14 слова «Розрахунковим періодом» замінити словом «Періодом»;

4) абзац другий пункту 17 після слів та символів «письмове повідомлення (з позначкою про вручення)» доповнити словами та символом «про

необхідність здійснення ним заходів з припинення/обмеження розподілу природного газу споживачу»;

5) у пункті 24:

абзац другий доповнити знаком та словами «, та забезпечити своєчасну реєстрацію споживача у власному Реєстрі споживачів на інформаційній платформі Оператора ГТС»;

абзаци дев'ятий та десятий викласти в такій редакції:

«у випадку ініціювання виключення побутового споживача із Реєстру споживачів постачальника своєчасно (одночасно з наданням повідомлення Оператору ГТС відповідно до вимог Кодексу газотранспортної системи) повідомляти споживача про вчинення таких дій;

укласти договір припинення (обмеження) постачання природного газу з Оператором ГРМ, у газорозподільній зоні якого розташований споживач такого постачальника;»;

б) пункт 27 після абзацу другого доповнити новим абзацом третім такого змісту:

«несвоєчасне включення споживача до Реєстру споживачів постачальника на інформаційній платформі Оператора ГТС за умови дотримання споживачем умов договору постачання природного газу;».

У зв'язку з цим абзаци третій – четвертий вважати відповідно абзацами четвертим – п'ятим.

4. У розділі IV:

1) абзац другий пункту 2 викласти в такій редакції:

«Зміні постачальника має передувати укладання договору постачання природного газу з новим постачальником та розірвання договору постачання природного газу з діючим постачальником або його призупинення в частині постачання природного газу у певному розрахунковому періоді, а також відсутність у споживача простроченої заборгованості за поставлений природний газ перед діючим постачальником.»;

2) пункт 4 викласти в такій редакції:

«4. Кожен споживач, який має намір змінити постачальника, повинен виконати свої зобов'язання по розрахунках за природний газ перед діючим постачальником (або укласти з ним графік реструктуризації заборгованості за природний газ, якого має дотримуватись) та підписати з ним угоду про розірвання договору постачання природного газу або його призупинення в частині постачання природного газу з дати, з якої постачання природного газу буде здійснювати новий постачальник, відповідно до пункту 5 цього розділу.»;

3) у пункті 5:

абзац перший після слів «в частині постачання природного газу» доповнити словами «у певному розрахунковому періоді»;

абзац другий після слів, символу та знака «новим постачальником тощо),» доповнити словами та знаком «або споживач не буде дотримуватись узгодженого графіка погашення заборгованості із попереднім постачальником,»;

4) пункт 6 викласти в такій редакції:

«6. Фактичне постачання природного газу новим постачальником може починатись виключно з газової доби, з якої споживач включений до Реєстру споживачів нового постачальника в інформаційній платформі Оператора ГТС у порядку, визначеному Кодексом газотранспортної системи.»;

5) доповнити новим пунктом такого змісту:

«7. Зміна постачальника в інформаційній платформі Оператора ГТС здійснюється в порядку, визначеному главою 5 розділу IV Кодексу газотранспортної системи, та з дотриманням вимог Закону України «Про ринок природного газу» щодо зміни постачальника протягом періоду, який не перевищує 21 день з моменту ініціювання споживачем (чи за дорученням споживача його постачальником) зміни постачальника.».

5. У розділі V:

1) у пункті 1 слова та символи «та/або без достатніх ресурсів (підтверджених обсягів природного газу)» виключити;

2) у пункті 3:

абзац другий виключити.

У зв'язку з цим абзаци третій – шостий вважати відповідно абзацами другим – п'ятим;

в абзаці другому слова «чи новий постачальник не встиг оформити підтверджений обсяг природного газу споживачу» виключити;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«постачальник, з яким споживач уклав договір постачання природного газу на певний період поставки, своєчасно не включив споживача до власного Реєстру споживачів у цей період (за умови, що споживачем дотримані зобов'язання за договором постачання природного газу).»;

3) пункт 7 викласти в такій редакції:

«7. Після закінчення граничного строку постачання природного газу постачальником «останньої надії», передбаченого цим розділом та Законом України «Про ринок природного газу», постачальник «останньої надії» зобов'язаний припинити постачання природного газу за договором зі споживачем. При цьому постачальник «останньої надії» у порядку,

визначеному Кодексом газотранспортної системи, виключає такого споживача з власного Реєстру споживачів на інформаційній платформі Оператора ГТС. У випадку якщо споживач не був включений до Реєстру споживачів іншого постачальника після закінчення постачання природного газу постачальником «останньої надії», до такого споживача повинні застосовуватись заходи з припинення розподілу транспортування природного газу споживачу відповідно до умов Кодексу газорозподільних систем та Кодексу газотранспортної системи.».

6. У розділі VI:

1) у підпункті 2 пункту 1:

в абзаці першому слова, знак та символи «(за умови, що підтверджений обсяг відповідав замовленому споживачем)» виключити;

в абзаці шостому слово «постачальником» замінити словами «у договорі постачання»;

2) пункт 2 викласти в такій редакції:

«2. У договорі постачання між постачальником та споживачем, що не є побутовим, може встановлюватись допустима величина відхилення від підтверджених обсягів природного газу, в межах якої не здійснюються заходи, визначені пунктом 1 цього розділу.»;

3) підпункт 2 пункту 4 викласти в такій редакції:

«2) у разі якщо постачальник не забезпечив своєчасне включення споживача до власного Реєстру споживачів у погодженому зі споживачем періоді постачання (за умови, що споживачем не порушувались зобов'язання за договором постачання природного газу), що призвело до припинення розподілу/транспортування природного газу Оператором ГРМ/ГТС, споживач має право вимагати від постачальника відшкодування вартості або об'єму недовідпущеного природного газу, який обчислюється виходячи з підтвердженого обсягу природного газу, визначеного договором постачання природного газу на відповідний період, з урахуванням періоду припинення газопостачання та вартості робіт з припинення і повторного відновлення подачі природного газу після його безпідставного припинення.»;

4) пункт 8 викласти в такій редакції:

«8. Відшкодування збитків постачальником побутовому споживачу здійснюється в таких випадках:

1) якщо постачання природного газу побутовому споживачу було припинено через дії Оператора ГРМ на виконання неправомірного доручення постачальника про припинення постачання природного газу побутовому споживачу.

У такому випадку постачальник відшкодовує побутовому споживачу вартість робіт з припинення і повторного відновлення подачі природного газу після його безпідставного припинення. При цьому постачальник відшкодовує побутовому споживачу збитки (обсяг недовідпущеного природного газу), які обчислюються виходячи з фактичного середньогодинного споживання природного газу за останній розрахунковий період, кількості годин перерви та цін на природний газ, що діяли в період відсутності газопостачання. Крім того, якщо внаслідок цього побутовому споживачу або його майну завдано матеріальної чи моральної шкоди, постачальник відшкодовує її відповідно до чинного законодавства;

2) у разі якщо постачальник не забезпечив своєчасне включення споживача до власного Реєстру споживачів у погодженому зі споживачем періоді постачання (за умови, що споживачем не порушувались зобов'язання за договором постачання природного газу), що призвело до припинення розподілу природного газу Оператором ГРМ, споживач має право вимагати від постачальника відшкодування вартості або об'єму недовідпущеного природного газу, який обчислюється виходячи з середньодобового споживання природного газу за останні 12 місяців з урахуванням періоду припинення газопостачання та вартості робіт з припинення і повторного відновлення подачі природного газу після його безпідставного припинення.

Крім того, якщо внаслідок цього споживачу або його майну завдано матеріальної чи моральної шкоди, постачальник відшкодовує її відповідно до чинного законодавства.

Для ініціювання процедури відшкодування збитків побутовий споживач складає в довільній формі акт-претензію, в якому зазначає підстави та розмір нарахованих збитків, та надсилає його постачальнику поштовим відправленням з позначкою про вручення, а постачальник зобов'язаний не пізніше двадцяти робочих днів з моменту його отримання відшкодувати завдані збитки або написати мотивовану відмову від їх повного або часткового відшкодування.

У випадку nereагування постачальника у встановлений строк на звернення або невідшкодування завданих збитків побутовий споживач має право звернутись до суду.».

Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері

Т. Рябуха

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

27.12.2017 № 1437

Зміни

до Типового договору транспортування природного газу

1. У розділі II:

1) пункт 2.2 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Замовник погоджується з тим, що обов'язковою умовою надання послуги є доступ Замовника до інформаційної платформи на підставі Правил надання доступу до інформаційної платформи, розміщених на веб-сайті Оператора. Підписанням цього Договору Замовник підтверджує, що він ознайомлений із Правилами надання доступу до інформаційної платформи, розміщеними на веб-сайті Оператора, та надає згоду на їх застосування та дотримання. Замовник усвідомлює, що порушення ним зазначених Правил позбавляє його права пред'являти претензії до Оператора з приводу якості послуги та покладає на нього зобов'язання із відшкодування Оператору шкоди або збитків, завданих такими діями або бездіяльністю Замовника.»;

2) пункт 2.4 після слів «за цим Договором» доповнити символами та словами «(крім послуг балансування)»;

3) доповнити новим пунктом такого змісту:

«2.9. Взаємовідносини між Замовником та Оператором при забезпеченні (замовленні, наданні, супроводженні) послуг транспортування за цим Договором здійснюються Сторонами через інформаційну платформу Оператора відповідно до вимог Кодексу. Замовник набуває права доступу до інформаційної платформи з моменту підписання цього Договору, а його уповноважені особи – з моменту їх авторизації, що оформлюється наданим Замовником повідомленням на створення облікового запису уповноважених осіб користувача платформи за формою, визначеною Кодексом. Після набуття права доступу до інформаційної платформи Замовник зобов'язується дотримуватися порядку взаємодії з інформаційною платформою, визначеного Кодексом.».

2. Пункт 3.1 розділу III доповнити новим абзацом такого змісту:

«здійснити у строк до 20 числа місяця, наступного за звітним, виплату грошових коштів на рахунок Замовника, якщо загальна вартість щодобових позитивних небалансів протягом звітного газового місяця перевищує загальну вартість щодобових негативних небалансів Замовника протягом звітного газового місяця.».

3. У пункті 4.1 розділу IV:

1) абзац шостий викласти в такій редакції:

«вчасно збалансовувати своє портфоліо балансування;»;

2) доповнити новими абзацами такого змісту:

«реєструвати в Реєстрі споживачів постачальника на інформаційній платформі Оператора споживачів, стосовно яких він є діючим постачальником;

здійснити своєчасну та повну оплату за перевищення розміру договірної потужності, додаткову плату за зміну умов (обмежень) використання потужності з обмеженнями, плату за добовий небаланс, плату за нейтральність балансування, додаткову плату у разі недотримання параметрів ФХП газу та плату за несанкціонований відбір природний газу з газотранспортної системи в порядку, визначеному Кодексом та цим Договором;

здійснити у термін до 5 робочих днів з дня виставлення рахунка оплату вартості добових небалансів, якщо загальна вартість щодобових негативних небалансів протягом звітного газового місяця перевищує загальну вартість щодобових позитивних небалансів Замовника протягом звітного газового місяця.».

4. Розділ IX викласти в такій редакції:

«IX. ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ПОСЛУГ БАЛАНСУВАННЯ ТА ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ ЗА НИХ

9.1. Сторони дійшли згоди, що у разі виникнення у Замовника добового небалансу Оператор здійснює купівлю/продаж природного газу Замовника в обсягах добового небалансу.

9.2. У разі виникнення у Замовника негативного добового небалансу Оператор здійснює продаж Замовнику, а Замовник купівлю в Оператора природного газу в обсягах негативного добового небалансу за ціною, яка встановлюється розділом XIV Кодексу.

У разі виникнення у Замовника позитивного добового небалансу Оператор здійснює купівлю у Замовника, а Замовник продаж природного газу Оператору в обсягах позитивного добового небалансу за ціною, яка встановлюється розділом XIV Кодексу.

9.3. У випадку якщо загальна вартість щодобових негативних небалансів протягом звітного газового місяця перевищує загальну вартість щодобових позитивних небалансів протягом звітного газового місяця, Оператор до 14 числа газового місяця, наступного за звітним, надсилає Замовнику рахунок на оплату за добовий небаланс (розмір визначається як різниця між загальною вартістю щодобових негативних небалансів протягом звітного газового місяця та загальною вартістю щодобових позитивних небалансів протягом звітного газового місяця). Замовник має оплатити рахунок на оплату за добовий небаланс у термін до 5 робочих днів, крім вартості послуг, визначених абзацом другим цього пункту.

Оплата вартості щодобових небалансів оператором газорозподільної системи за рахунок виділених субвенцій з державного бюджету на покриття пільг, субсидій та компенсацій побутовим споживачам проводиться у строки та за процедурою, передбаченою Порядком перерахування деяких субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг, субсидій та компенсацій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2005 року № 20, у сумі, що не перевищує вартості послуг розподілу фактично спожитого природного газу зазначеними споживачами за розрахунковий період.

9.4. У випадку якщо загальна вартість щодобових позитивних небалансів протягом звітного газового місяця перевищує загальну вартість щодобових негативних небалансів протягом звітного газового місяця, Оператор до 14 числа газового місяця, наступного за звітним, повідомляє Замовника про розмір грошових коштів, які підлягають виплаті Замовнику (розмір визначається як різниця між загальною вартістю щодобових позитивних небалансів протягом звітного газового місяця та загальною вартістю щодобових негативних небалансів протягом звітного газового місяця). Виплата грошових коштів здійснюється на рахунок Замовника у термін до 5 робочих днів з дня повідомлення.

За заявою Замовника Оператор може здійснити зарахування плати за добовий небаланс на користь Замовника в якості попередньої оплати за добовий небаланс наступних періодів.

9.5. Розбіжності щодо вартості послуг балансування підлягають урегулюванню відповідно до умов цього Договору або в суді. До прийняття рішення суду вартість щодобових небалансів, яку Замовник зобов'язаний сплатити у строк, визначений пунктом 9.4 цього Договору, визначається за даними Оператора.».

5. Пункт 11.4 розділу XI викласти в такій редакції:

«11.4. Врегулювання щодобових небалансів оформлюються одностороннім актом за підписом Оператора на весь обсяг щодобових

небалансів. В акті зазначаються щодобові обсяги небалансів, а також ціни, за якими Оператор врегулював щодобові небаланси (у розрізі кожної доби).».

6. Пункт 12.2 розділу XII доповнити новими абзацами такого змісту:

«Грошові кошти обліковуються на окремому рахунку Оператора як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом.

Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 5 (п'яти) банківських днів з моменту закінчення строку дії фінансового забезпечення та за умови відсутності заборгованості за цим Договором.».

7. У розділі XV:

1) в абзаці першому пункту 15.3 слова та знаки «, що залишився не врегульованим після процедури врегулювання небалансу з його постачальником відповідно до вимог Кодексу,» виключити;

2) у пункті 15.4 слова «відповідно до Кодексу» виключити.

Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері

Т. Рябуха